

**Jaunimo reikalų departamentas
prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos**

**2014 m. Jaunimo problemų
sprendimo planų įgyvendinimo
savivaldybėse
stebėsenos analizė**

TURINYS

INTRO	3
Jaunimo problemų sprendimo planai	3
1. RESURSAI	5
1.1. Nemokamos viešos erdvės (parkai, žaidimo aikštelės ir kita), tinkamos jaunimo veiklai	5
1.2. Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos kurti ir plėtoti jaunimui palankią laisvalaikio infrastruktūrą	6
1.3. Neformalaus ugdymo paslaugas jauniems žmonėms teikiančių juridinių asmenų savivaldybėje skaičius (įskaitant su jaunimu dirbančias organizacijas).....	7
1.4. Formalųjį švietimą papildančio ugdymo veiklas (programas) vykdančių juridinių asmenų skaičius	8
1.5. Savivaldybėje veikiančių jaunimo organizacijų ir neformalių grupių skaičius	9
1.6. Sertifikuotų jaunimo darbuotojų skaičius	9
1.7. Parama jaunoms šeimoms, įsigyjant būstą (paramą gavusių jaunų šeimų skaičius)	10
1.8. Savivaldybių skiriamos biudžeto lėšos.....	11
2. JAUNIMO DALYVAVIMAS	13
2.1. Jaunimo (14 – 29 m.) dalyvaujančio (lankančio) neformaliojo ugdymo veiklose skaičius	13
2.2. Jaunimo (14 – 29 m.), dalyvaujančio (lankančio) formalųjį švietimą papildančio ugdymo veiklose, skaičius.....	14
2.3. Savanoriškoje veikloje dalyvaujančių jaunų žmonių (16-29 m.) skaičius (ilgalaikė ir trumpalaikė savanorystė)	15
2.4. Jaunimo organizacijų (narystės pagrindu) veiklose dalyvaujančių jaunų žmonių (14 – 29 m.) skaičius, lyginant su socialinę atskirtį patiriančių jaunų žmonių, įsitraukusių į jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklas, skaičiumi	16
2.5. Moksleivių, aktyviai dalyvaujančių mokinių savivaldoje, skaičius	17
2.6. SJRT pasiūlymų (rekomendacijų), į kuriuos atsižvelgė savivaldybės taryba bei savivaldybės administracijos skyriai, procentas nuo bendro SJRT pateiktų pasiūlymų (rekomendacijų) skaičiaus.....	19
2.7. Komisijų, komitetų, darbo grupių, į kurių veiklą įtraukti jaunimo atstovai (14-29 m.) jaunimui aktualiems klausimams nagrinėti, skaičius.....	19
3. UŽIMTUMAS	21
3.1. Jaunų žmonių (16–24 m.) nedarbo lygis (procentais)	21
3.2. Jaunų žmonių (25–29 m.) nedarbo lygis (procentais)	22
3.3. Savarankišką veiklą (pagal verslo liudijimą, individualios veiklos pažymą) pradėjusių jaunuolių (18 – 29 m.) skaičius	23
3.4. Jaunųjų ūkininkų (iki 40 m.), įkūrusių savo ūkį, skaičius.....	24
4. JUODOJI STATISTIKA	25
4.1. Jaunų žmonių (14 – 17 m.), įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas, skaičius.....	25
4.2. Jaunų žmonių (18 – 29 m.), įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas skaičius.....	26
4.3. Jaunų žmonių (14 – 29 m.), įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas, susijusias su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, skaičius	27
4.4. Narkotines ir psichotropines medžiagas vartojančių jaunų žmonių (14 – 29 m.) skaičius.....	28
4.5. Jaunų žmonių (14 – 29 m.) savižudybių skaičius	28
5. IŠVADOS	30

INTRO

Jaunimo problemų sprendimo planai^{1 2}

Įvairios įstaigos ir organizacijos tiek iš valstybinio, tiek iš nevyriausybinių sektoriaus įgyvendina veiklas jaunimui. Kiekviena jų dažnai veikia ir vykdo veiklas savo įstaigos ar organizacijos veiklos rėmuose, vengdamos glaudesnio bendradarbiavimo su potencialiais partneriais, arba vykdomas bendradarbiavimas yra labai siauras ir paprastai apjungiantis tik dvi įstaigas. Įgyvendinant integruotą jaunimo politiką, būtina apjungti bendrai veiklai kaip galima daugiau skirtingų įstaigų, organizacijų bei specialistų, taip sutelkiant įvairius partnerius konkrečiai veiklai vykdyti.

Šia veikla siekiama apjungti skirtingų įstaigų ir organizacijų vykdomas veiklas, sudaryti jaunimo problemų sprendimų planus ir inicijuoti jų įgyvendinimą.

2013 m. buvo parengti jaunimo problemų sprendimo planai šešeriams metams kiekvienai iš 60 Lietuvos savivaldybių vietinių lygmeniu, taip pat nacionalinis planas šešeriams metams visos Lietuvos mastu.

Jaunimo problemų sprendimo planų sudarymo ir įgyvendinimo nacionaliniu bei vietos lygmenimis tikslai:

- kurti, skatinti ir stiprinti bendradarbiavimo formas tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių jaunimo politikos srityje,
- optimizuoti žmogiškuosius ir materialinius išteklius,
- rengti pasiūlymus ir rekomendacijas teisės aktams ir jų koregavimams,
- rengti veiklos (priemonių) planus,
- prisidėti prie ilgalaikės jaunimo politikos strategijos įgyvendinimo.

Vietos lygmens plano tikslinė grupė:

- Jaunimo politiką vietos lygmeniu įgyvendinančios struktūros: jaunimo reikalų taryba, jaunimo reikalų koordinatorius, jaunimo organizacijų apskritis stolas ar kitos jaunimo (su jaunimu dirbančios) organizacijos bei asociacijos,
- savivaldybės darbuotojai (įvairių skyrių darbuotojai: švietimo, kultūros, socialinių reikalų, vaiko teisių apsaugos, metrikacijos ir kt.),
- savivaldybių įstaigų darbuotojai,
- jaunimo ir su jaunimu dirbančių nevyriausybinių organizacijų atstovai,
- seniūnijos lygmeniu veikiančios organizacijos, seniūnai, bendruomenių atstovai,
- kiti vietos lygmens veikėjai.

Nacionalinio lygmens plano tikslinė grupė:

- Jaunimo politiką formuojančios ir įgyvendinančios struktūros: LR Seimo jaunimo reikalų ir sporto komisija, LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Jaunimo reikalų taryba, Lietuvos jaunimo organizacijų taryba ir kitos,
- su jaunimo klausimais dirbančios valstybinės institucijos,
- ministerijų padaliniai, atsakingi už jaunimo reikalus,
- nacionalinės jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos,
- kiti valstybinio lygmens atstovai.

Visais projekto vykdymo etapais (informacijos rinkimo ir analizės, planų rengimo, svarstymo, priėmimo bei įgyvendinimo) kiekvienoje savivaldybėje tikslinės grupės atstovams buvo organizuojami įvairūs nemokami renginiai – susitikimai, pristatymai, mokymai, diskusijos, konsultacijos. Projekto įgyvendinimo metu (2012 m. vasario – 2013 m. kovo mėnesiais) iš viso surengta iki 8 renginių kiekvienoje savivaldybėje.

Renginių tikslai:

- pristatyti jaunimo problemų sprendimo planų rengimo metodiką ir eigą,
- išsiaiškinti tikslinių grupių poreikius,

¹ Jaunimo problemų planų savivaldybėse rengimo koncepcija ir metodologija, link

² Nacionalinio jaunimo problemų sprendimo plano rengimo koncepcija ir metodologija, link

- su vietos tikslinių grupių atstovų pagalba, kuo tiksliau identifikuoti jaunimo problemas kiekvienoje savivaldybėje, lyginti jas tarpusavyje bei Lietuvos mastu,
- nustatyti, su koku jaunimu mažiausiai dirbama,
- išsiaiškinti, kokias priemones geriausia pasitelkti problemoms spręsti, kokybiškų priemonių planų pirmiesiems 3 metams parengimui,
- identifikuoti skirtingų institucijų (iš valstybinio ir nevyriausybinių sektorių) bendradarbiavimo sritis, formuoti bendradarbiavimo plėtros rekomendacijas,
- vykdyti tikslinių grupių bendrų veiksmų planavimą, koordinuoti jų veiklas,
- pristatyti planų įgyvendinimo stebėsenos ir kontrolės mechanizmus.

Jaunimo problemų sprendimo planų tvirtinimas

Kiekvienos savivaldybės parengti jaunimo problemų sprendimo planai bus teikiami savivaldybių taryboms tvirtinimui.

Nacionalinis jaunimo problemų sprendimo planas bus pateiktas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai tvirtinimui.

2014 m. Jaunimo problemų sprendimo planų įgyvendinimo savivaldybėse stebėsenos analizė

2014 m. Jaunimo problemų sprendimo planų įgyvendinimo savivaldybėse stebėsenos analizė (toliau – analizė) atlikta vadovaujantis Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas) Veiklos plano punktu Nr. 5.2.5. Vykdyti savivaldybių jaunimo problemų sprendimo planų įgyvendinimo stebėseną ir užtikrinti jų įgyvendinimo tęstinumą.

2014 m. kovo mėn., vykdant savivaldybių jaunimo problemų sprendimo planų įgyvendinimo 2013 m. stebėseną, Departamentas savivaldybėms pateikė rekomendaciją renkant duomenis ataskaitai vadovautis pateiktu kriterijų sąrašu. Balandžio - gegužės mėn. savivaldybės pateikė duomenis apie jaunimo problemų sprendimo planų įgyvendinimą iki š. m. gegužės mėn. Apibendrinti duomenys pateikti savivaldybėms birželio 1 d.

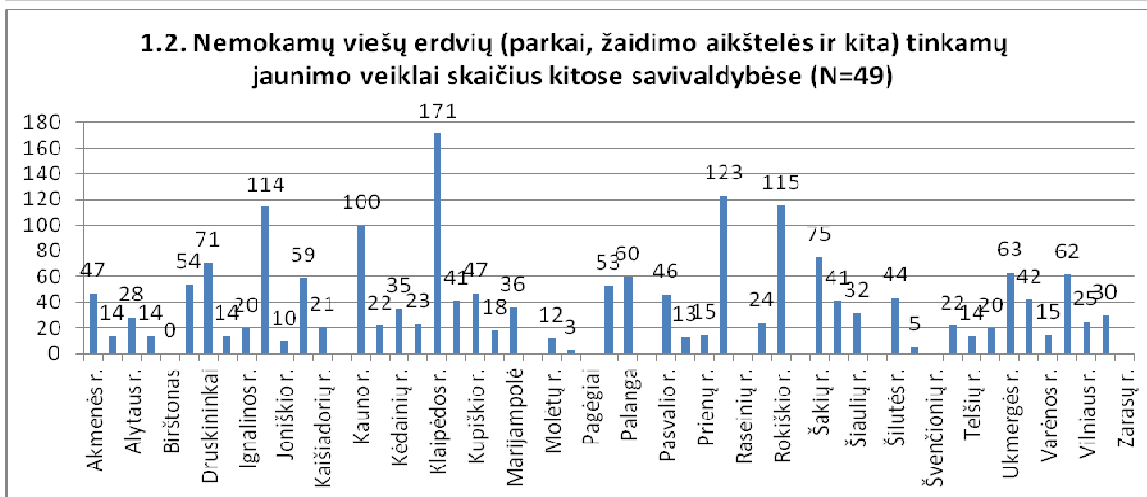
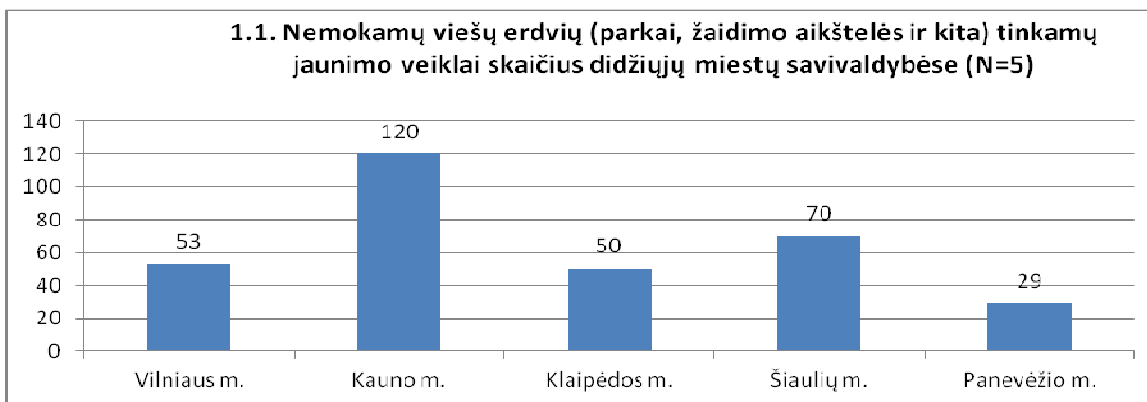
Atkreipiamas dėmesys, kad, grupuojant kriterijus, išryškėjo keturi pagrindiniai šios analizės skyriai – resursai, jaunimo dalyvavimas, užimtumas, juodoji statistika. Kiekvienas rodiklis (pagal kriterijus) nagrinėjamas dviem etapais: didžiųjų - Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio - miestų ir likusių savivaldybių. Pastebėtina, kad kai kurie duomenys stipriai išsiskiria iš kitų. Prielaidas, kodėl taip įvyko, galima paskaityti po grafikais esančiose pastabose. Išvados pateikiamos analizės pabaigoje.

Siūloma atsižvelgti į šią analizę, planuojant strateginius dokumentus nacionaliniu lygmeniu. Atliekant analizę 2015 m., bus įmanoma matyti realų problemų sprendimo planų įgyvendinimą ir rodiklių pokytį kiekvienoje savivaldybėje.

Planuojama, kad 2015 m. savivaldybių jaunimo reikalų tarybos kartu su jaunimo reikalų koordinatoriais paruoš ir pateiks savivaldybių taryboms JPSP priemonių planų 2013–2015 m. įgyvendinamumo ataskaitas bei paruoš JPSP priemonių planus 2016–2018 m., kuriuos teiks savivaldybių taryboms tvirtinti.

1. RESURSAI

1.1. Nemokamos viešos erdvės (parkai, žaidimo aikštelės ir kita), tinkamos jaunimo veiklai

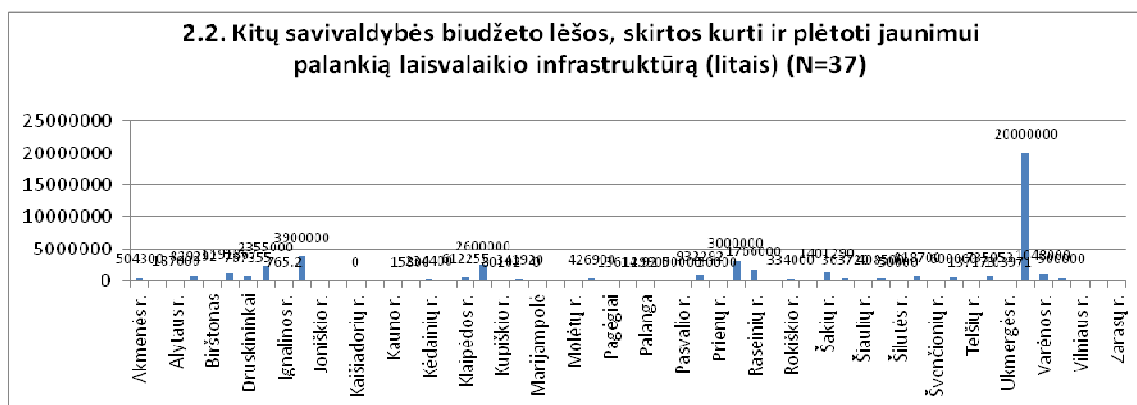
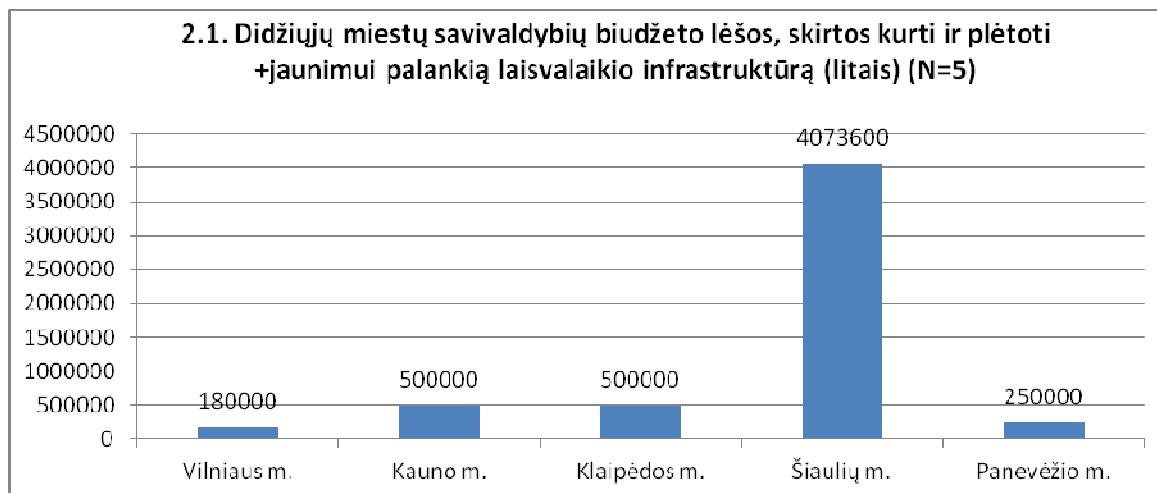

Žvelgiant į 1.1. lentelę, nemokamų viešų erdvių, tinkamų jaunimo veiklai skaičius didžiausias Kauno miesto savivaldybėje. Mažiausiai parkų, žaidimo aikštelių ir kitų viešų erdvių jaunimo veiklai turi Panevėžio miesto savivaldybė.

1.2. lentelėje pateikiama informacija apie nemokamas viešas erdves, tinkamas jaunimo veiklai kitose Lietuvos savivaldybėse. Iš 49 duomenis pateikusių savivaldybių, vidutiniškai tokių erdvių yra apie 43. Mažiausiai viešų erdvių, tinkamų jaunimo veiklai, nurodė turinčios Akmenės raj. (3), Alytaus m. (5), Alytaus raj. (10), Anykščių raj. (12) savivaldybės. Daugiausia parkų, žaidimų aikštelių ir kitų viešų erdvių jaunimo veiklai turi Švenčionių raj. (171), Širvintų raj. (123), Šilutės raj. (120), Šilalės raj. (115) ir Šiaulių raj. (114).

Pastaba. Pateikti duomenys gali būti netikslūs, kadangi informaciją pateikusiųjų asmenų supratimas apie viešąsias erdves, kurios galėtų būti tinkamos jaunimo veiklai, gali skirtis.

1.2. Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos kurti ir plėtoti jaunimui palankią laisvalaikio infrastruktūrą (litais)

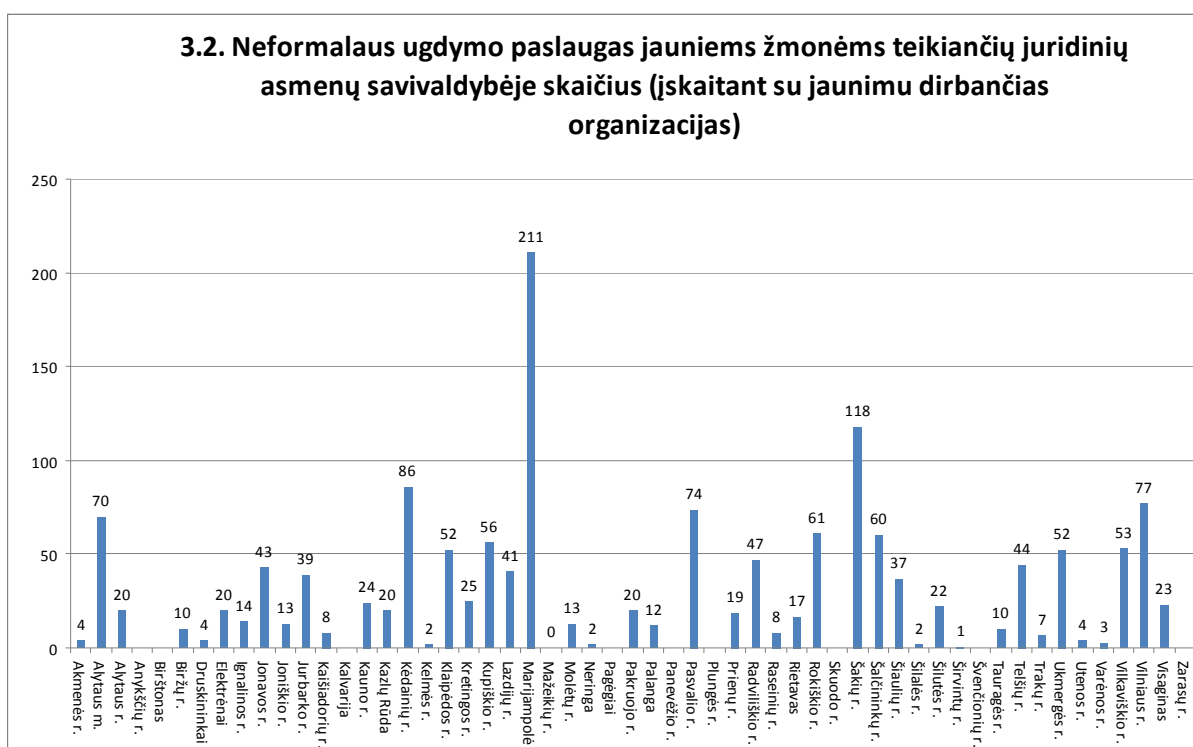
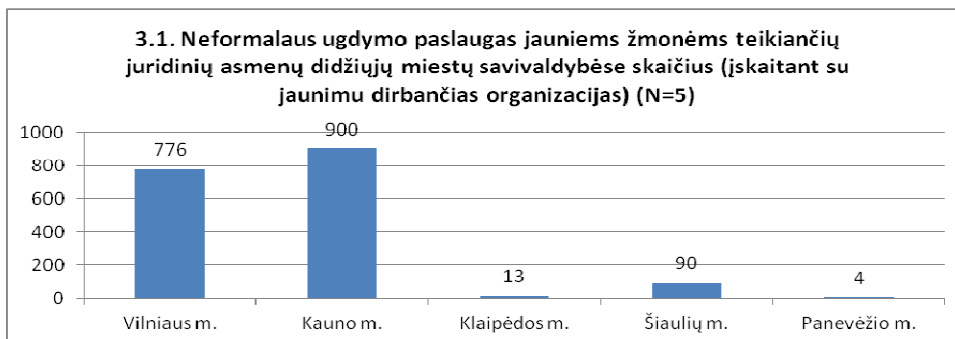

2013 m. Šiaulių m. savivaldybė skyrė 4,073 mln. litų jaunimui palankios laisvalaikio infrastruktūros kūrimui ir plėtojimui. Kauno ir Klaipėdos m. savivaldybės jaunimui palankios infrastruktūros kūrimui ir plėtojimui skyrė po 500 tūkst. Lt. Perpus mažesnę sumą skyrė Panevėžio miesto savivaldybė. Vilniaus miesto savivaldybėje jaunimo laisvalaikio infrastruktūrai skirta 180 tūkst. Lt. Viso didžiųjų miestų savivaldybėse jaunimui palankios laisvalaikio infrastruktūros kūrimui ir plėtrai skirta 5 503,6 tūkst. Lt.

Kitose šalies savivaldybėse skiriama lėšų sumos jaunimui palankios laisvalaikio infrastruktūros kūrimui ir plėtojimui nurodytos 2.2. lentelėje. Iš 37 duomenis pateikusių savivaldybių, lėšų visiškai neskiria tik Kaišiadorių raj. savivaldybė. Nurodoma, kad Utenos raj. savivaldybėje palankios laisvalaikio infrastruktūros kūrimui 2013 m. skirta 20 mln. Lt. Viso savivaldybėse (išskyrus didžiuosius miestus) jaunimui palankios laisvalaikio infrastruktūros kūrimui ir plėtrai skirta 46 789 170,12 Lt.

Pastaba. Utenos raj. ir Šiaulių miesto savivaldybėse pateikiami duomenys gerokai išsiskiria nuo kitų savivaldybių. Daroma prielaida, kad savivaldybės lėšos palankios laisvalaikio infrastruktūros kūrimui ir plėtojimui nėra išskirtinai adresuotos tik jaunimui, jos yra tinkamos ir prieinamos visiems savivaldybės gyventojams.

1.3. Neformalaus ugdymo paslaugas jauniems žmonėms teikiančių juridinių asmenų savivaldybėje skaičius (įskaitant su jaunimu dirbančias organizacijas) (N=5, N=45)

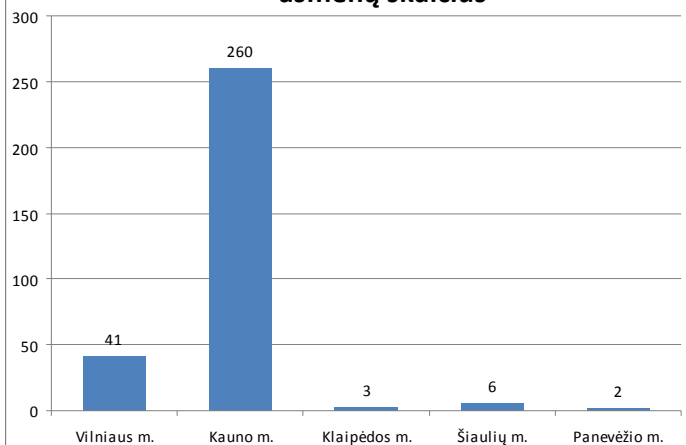

Žvelgiant į 3.1. lentelėje pateiktus duomenis, išskirtinai mažą neformalaus ugdymo paslaugas jauniems žmonėms teikiančių juridinių asmenų skaičių nurodo Panevėžio ir Klaipėdos miestų savivaldybės. Iš viso didžiųjų miestų savivaldybėse tokių teikėjų, įskaitant su jaunimu dirbančias organizacijas, yra 1783.

Kitose savivaldybėse (3.2. lentelė) neformalaus ugdymo paslaugas jauniems žmonėms teikiančių juridinių asmenų skaičius siekia 1548. Nurodoma, kad tokių teikėjų nėra Mažeikių raj. savivaldybėje. Nuo 1 iki 9 juridinių asmenų, teikiančių neformalaus ugdymo paslaugas jauniems žmonėms yra 11 savivaldybių, nuo 10 iki 19 – 8 savivaldybėse, nuo 20 iki 39 – 10 savivaldybių, nuo 40 iki 69 – 10 savivaldybių. Itin didelį tokių teikėjų skaičių nurodo keletas savivaldybių: Alytaus m. (70), Pasvalio raj. (74), Vilniaus raj. (77), Kėdainių raj. (86), Šakių raj. (118), Marijampolėje (211).

Pastaba. Šakių raj. ir Marijampolės savivaldybėse pateikiami duomenys gerokai išsiskiria nuo kitų savivaldybių. Daroma prielaida, kad toks juridinių asmenų savivaldybėje skaičius gautas įtraukus ir vaikus, kaip tikslinę grupę.

7. Formalųjį švietimą papildančio ugdymo veiklas (programas) vykdančių juridinių asmenų skaičius

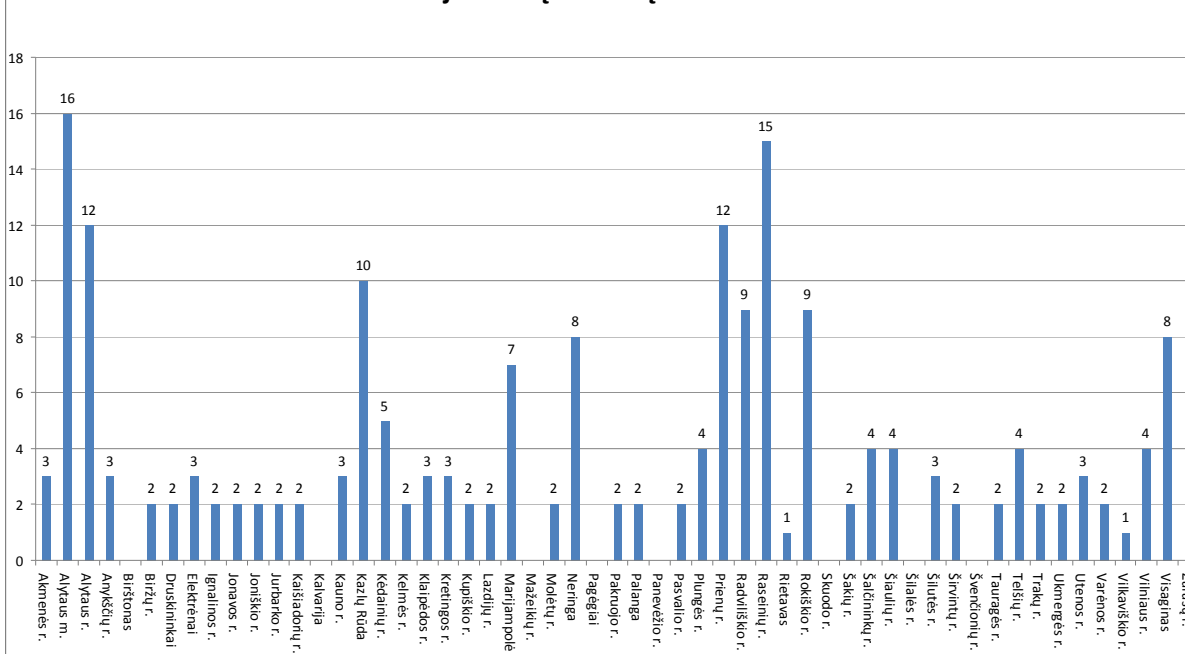

1.4. Formalųjį švietimą papildančio ugdymo veiklas (programas) vykdančių juridinių asmenų skaičius (N=5, N=46)

Viso Lietuvos teritorijoje 2013 m. buvo 541 formalųjį švietimą papildančio ugdymo veiklas vykdančių juridinių asmenų. Po 1 juridinį asmenį, teikiantį formalųjį švietimą papildančio ugdymo veiklas Rietavo ir Vilkaviškio raj. savivaldybės. Net 21 savivaldybių (žr. 7 lentelė) turi po 2 tokias paslaugas teikiančius juridinius asmenis, po 3 juridinius asmenis – 9 savivaldybės, po 4 – 5 savivaldybės. Palyginus daug juridinių

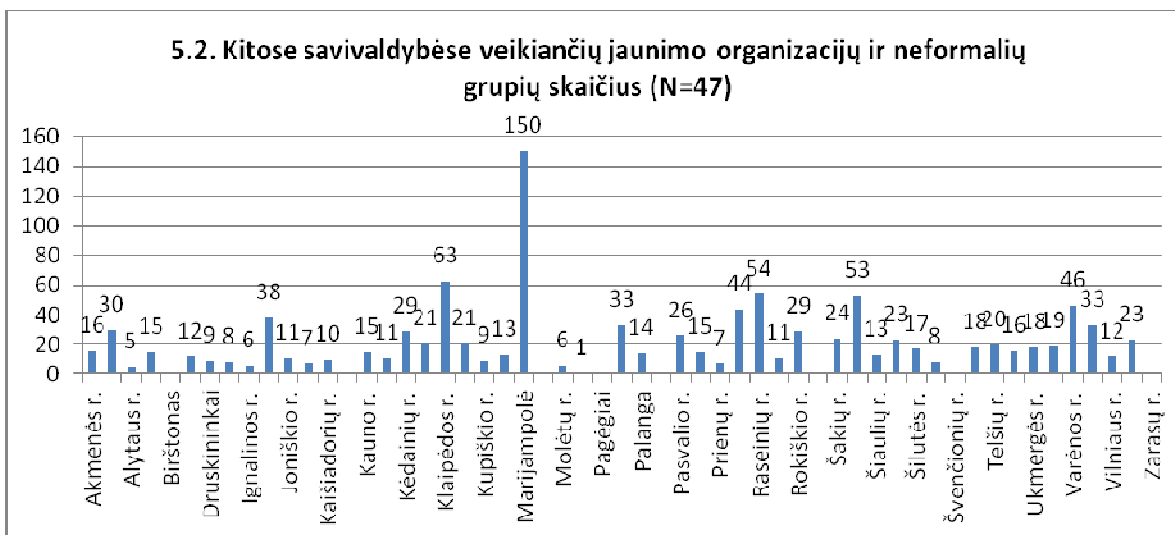
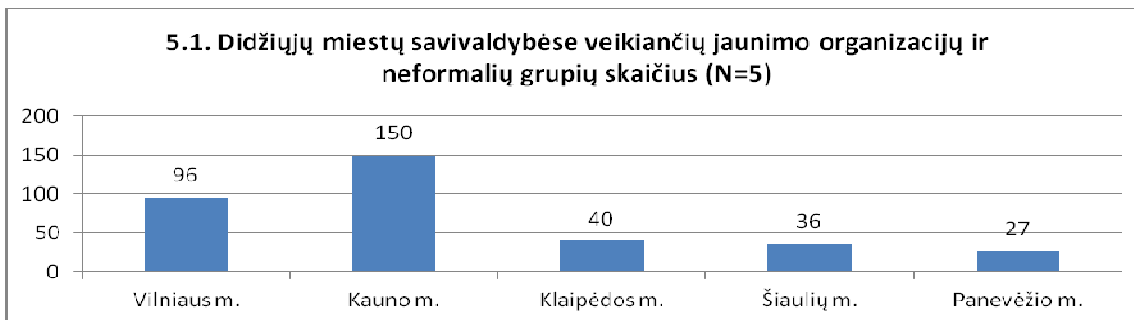
asmenų, vykdančių formalųjį švietimą papildančias ugdymo programas turi šios savivaldybės: Kėdainių raj. savivaldybė (5), Marijampolė (7), Neringa (8), Visaginas (8), Rokiškio raj. (41), Kazlų Rūdos (10), Alytaus raj. (12), Prienų raj. (12), Raseinių raj. (15), Alytaus m. (16).

7. Formalųjį švietimą papildančio ugdymo veiklas (programas) vykdančių juridinių asmenų skaičius

Pastaba. Išskirtinai didelis formalųjį švietimą papildančio ugdymo veiklas (programas) vykdančių juridinių asmenų skaičius nurodomas pastarosiose savivaldybėse. Ypač šis skaičius išsiskiria Kauno miesto ir Radviliškio raj. savivaldybėse. Daroma prielaida, kad priskaičiuotos mokyklos, kurios vykdo įvairias formalųjį švietimą papildančias ugdymo veiklas.

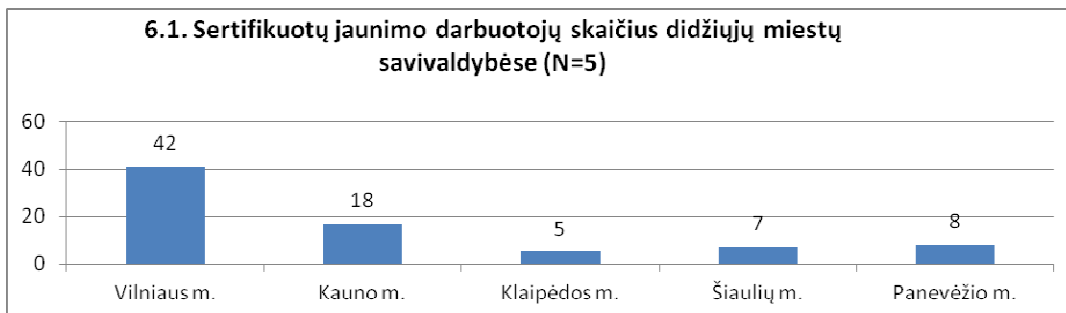
1.5. Savivaldybėje veikiančių jaunimo organizacijų ir neformalių grupių skaičius

Remiantis pateiktais duomenimis, 52 šalies savivaldybėse veikė 1431 jaunimo organizacijos ir neformalios grupės. Didžiųjų miestų savivaldybėse veikia 24,4 proc. jaunimo organizacijų ir neformalių grupių nuo bendro jų skaičiaus. Vertinant didžiųjų miestų savivaldybėse veikiančių jaunimo organizacijų ir neformalių grupių skaičių (5.1. lentelė), labiausiai išsiskiria Kauno miesto savivaldybė - joje fiksuojama 150 jaunimo organizacijų ir neformalių jaunimo grupių.

Kitose šalies savivaldybėse (5.2 lentelė) didžiausias skaičius jaunimo organizacijų ir neformalių grupių nurodomas Marijampolėje (150), Klaipėdos raj. (63), Raseinių raj. (54), Šalčininkų raj. (53), Varėnos raj. (46), Radviliškio raj. (44). Tik viena jaunimo organizacija / neformali jaunimo grupė veikia Neringos savivaldybėje. Iki 19 jaunimo organizacijų ir neformalių jaunimo grupių nurodoma, kad yra 28 savivaldybėse, nuo 20 iki 38 yra 13 savivaldybių.

1.6. Sertifikuotų jaunimo darbuotojų skaičius

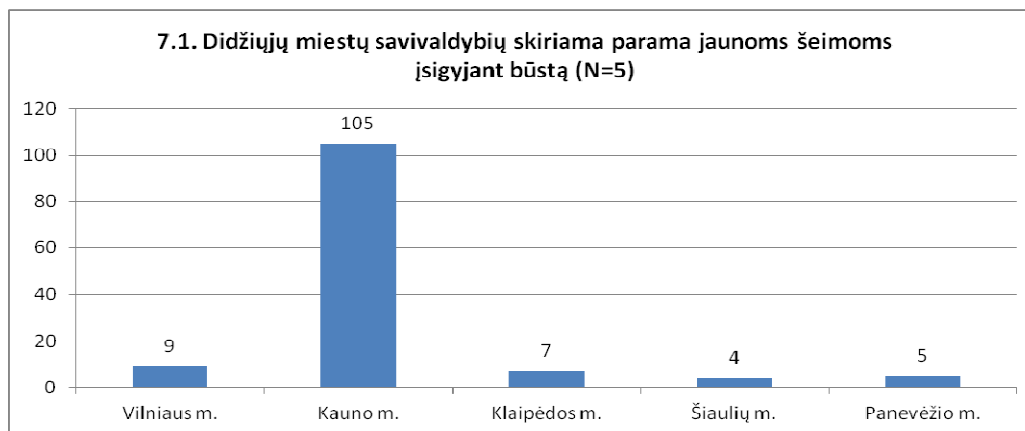
6.2. Sertifikuotų jaunimo darbuotojų skaičius kitose savivaldybėse (N=55):

VNT.	Neturi sertifikuotų jaunimo darbuotojų	1 jaunimo darbuotojas	2 jaunimo darbuotojai	3 jaunimo darbuotojai	4 jaunimo darbuotojai	5 jaunimo darbuotojai	9 jaunimo darbuotojai
1.	Anykščių r.	Alytaus r.	Druskininkai	Akmenės r.	Biržų r.	Rokiškio r.	Klaipėdos r.
2.	Birštonas	Kazlų Rūda	Kalvarija	Kėdainių r.	Jonavos r.		Telšių r.
3.	Elektrėnai	Kelmės r.	Kauno r.	Pasvalio r.	Kupiškio r.		
4.	Ignalinos r.	Kretingos r.	Marijampolė	Plungės r.	Palanga		
5.	Joniškio r.	Mažeikių r.	Radviliškio r.	Rietavas	Panevėžio r.		
6.	Jurbarko r.	Prienų r.	Šiaulių r.	Šakių r.	Alytaus m.		
7.	Kaišiadorių r.	Raseinių r.	Ukmergės r.	Širvintų r.			
8.	Lazdijų r.	Šalčininkų r.	Utenos r.				
9.	Molėtų r.	Šilalės r.	Vilkaviškio r.				
10.	Neringa	Švenčionių r.	Vilniaus r.				
11.	Pagėgiai	Tauragės r.					
12.	Pakruojo r.	Varėnos r.					
13.	Skuodo r.	Visaginas					
14.	Šilutės r.	Zarasų r.					
15.	Trakų r.						

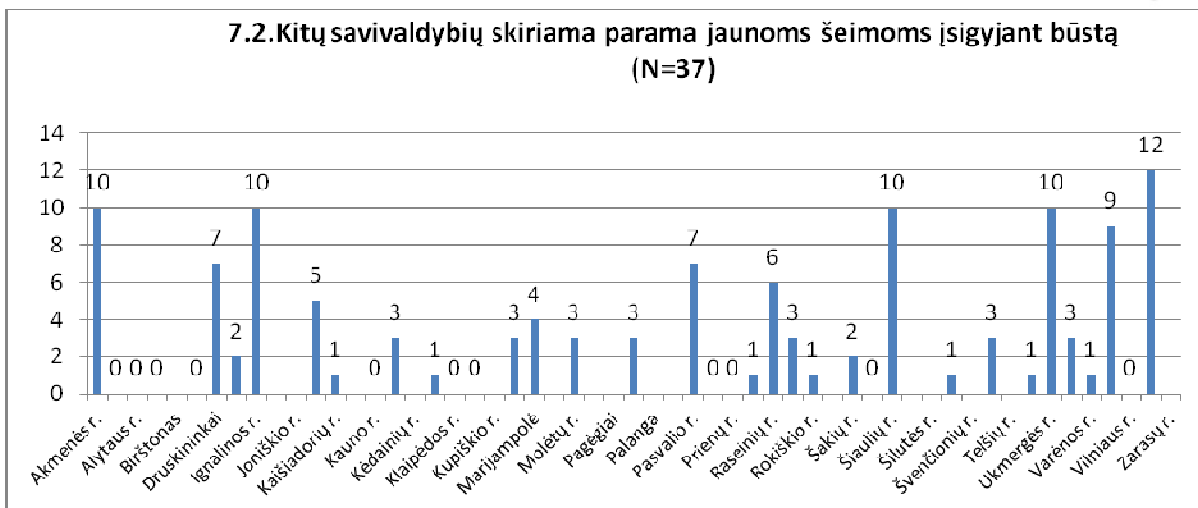
Didžioji dalis sertifikuotų jaunimo darbuotojų yra Vilniaus (41) ir Kauno (17) miestuose. Po devynis sertifikuotus jaunimo darbuotojus turi Klaipėdos ir Telšių raj. savivaldybės. Visgi, nemaža dalis savivaldybių (15) sertifikuotų jaunimo darbuotojų neturi arba turi tik vieną sertifikuotą jaunimo darbuotoją (14 savivaldybių), o tai sudaro 48 proc. visų savivaldybių.

Iš 45 duomenis pateikusių savivaldybių, skiriamų etatų jaunimo darbuotojų pareigybei skaičius savivaldybėse yra labai mažas: didžiųjų miestų savivaldybėse yra 16 etatų, kitose šalies savivaldybėse – 59.³

1.7. Parama jaunoms šeimoms, įsigyjant būstą (paramą gavusių jaunų šeimų skaičius)

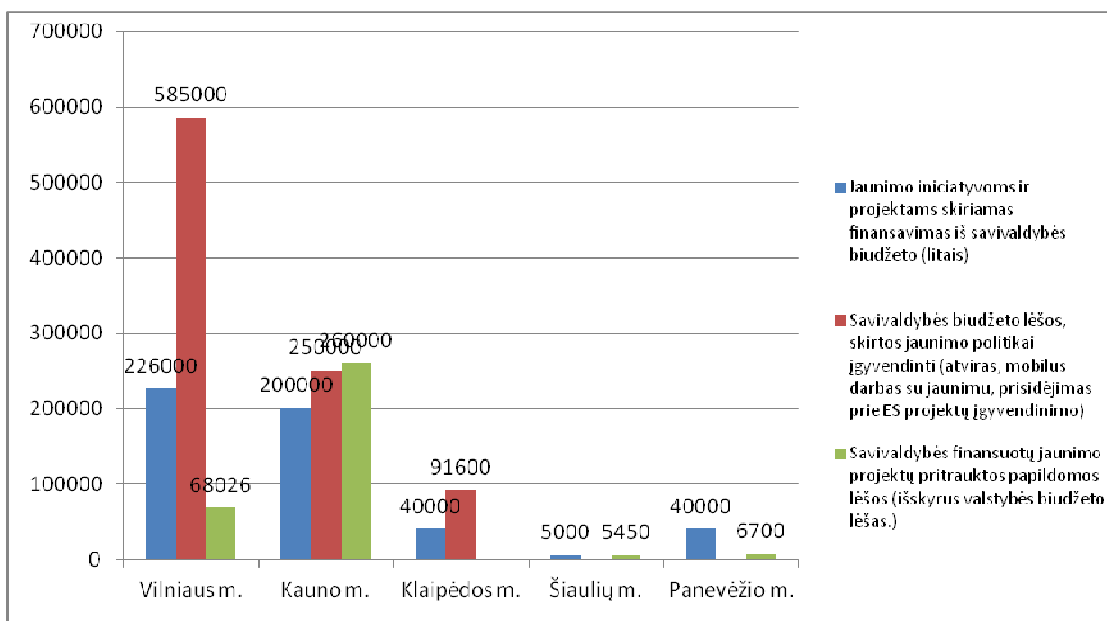
³ Daugiau apie jaunimo darbuotojų situaciją Lietuvoje galima rasti čia - Jaunimo darbuotojų situacijos Lietuvoje analizė 2014 m., [http://www.jrd.lt/uploads/Jaunimo%20darbuotoj%C5%B3%20situacija%20Lietuvoje%20\(2014%20m.\).pdf](http://www.jrd.lt/uploads/Jaunimo%20darbuotoj%C5%B3%20situacija%20Lietuvoje%20(2014%20m.).pdf)

42 šalies savivaldybėse skirta parama būstui įsigyti 227 jaunoms šeimoms. Apibendrinant 7.1. lentelėje pateikiamus duomenis, Kauno m. savivaldybė 2013 m. skyrė paramą 105 jaunoms šeimoms, įsigyjant būstą. Kitų didžiųjų miestų savivaldybės skyrė paramą 4 – 9 jaunoms šeimoms, joms įsigyjant būstą.

Kitų miestų savivaldybėse skiriama parama būstui įsigyti nėra ženkli. Remiantis 37 duomenis pateikusiomis savivaldybėmis jose buvo skirta parama būstui įsigyti 122 jaunoms šeimoms. 10 savivaldybių tokios paramos neskyrė. Mažiau nei 10 jaunų šeimų paramą būstui įsigyti skyrė net 22 savivaldybės. Sąlyginai didesnę paramą nei kitose savivaldybėse jaunoms šeimoms įsigyjant būstą skyrė 5 savivaldybės (išskyrus didžiųjų miestų savivaldybes): Akmenės raj. (10), Ignalinos raj. (10), Šiaulių raj. (10), Ukmergės raj. (10) ir Visaginas (12).

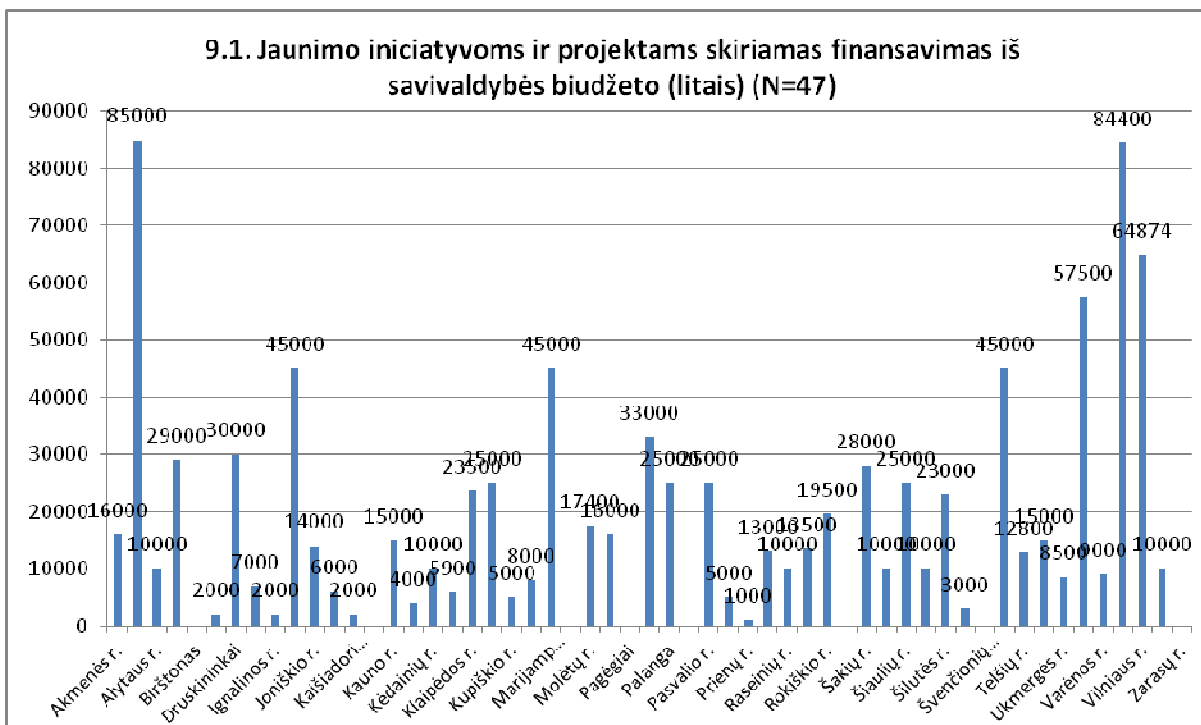
1.8. Savivaldybių skiriamos biudžeto lėšos

Jaunimo iniciatyvoms ir projektams didžiųjų miestų savivaldybės 2013 m. skyrė 511 000 litų iš savivaldybių biudžeto. Vilniaus ir Kauno miestų savivaldybių skiriama atitinkamai 226 000 ir 200 000 litų jaunimo projektams. Po 40 000 litų jaunimo iniciatyvoms ir projektams skyrė Klaipėdos ir Panevėžio m. savivaldybės. Skiriama suma tokioms iniciatyvoms ir projektams išsiskiria ženkliai išsiskiria Šiaulių m. savivaldybėje, kur

skiriama tik 5000 litų. Savivaldybių finansuoti jaunimo projektai papildomai pritraukė 340 176 litus (66,57 proc. daugiau lėšų projektų įgyvendinimu).

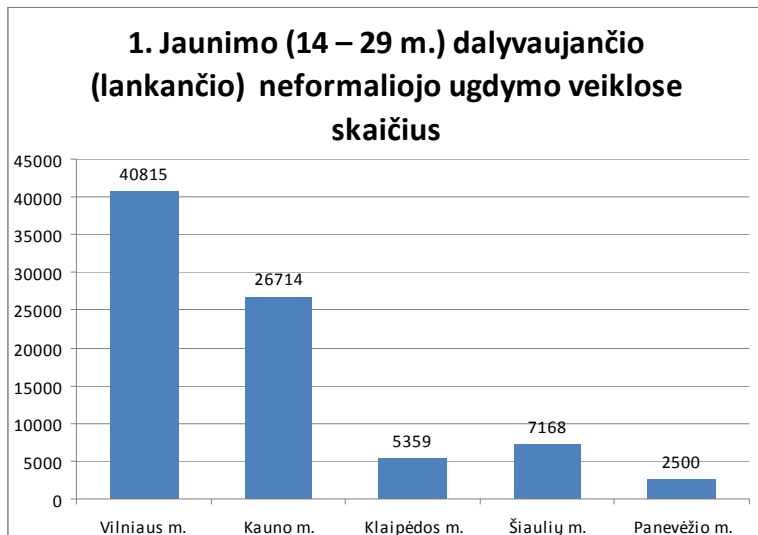
Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestų savivaldybės skiria lėšas jaunimo politikos įgyvendinimui, t. y. atviram, mobiliam darbui su jaunimui, prisideda prie ES projektų įgyvendinimo. Šių savivaldybių skiriama suma jaunimo politikos įgyvendinimui 2013 metais buvo 926 600 litų. Šiaulių ir Panevėžio miestų savivaldybės neskiria lėšų jaunimo politikos įgyvendinimui.

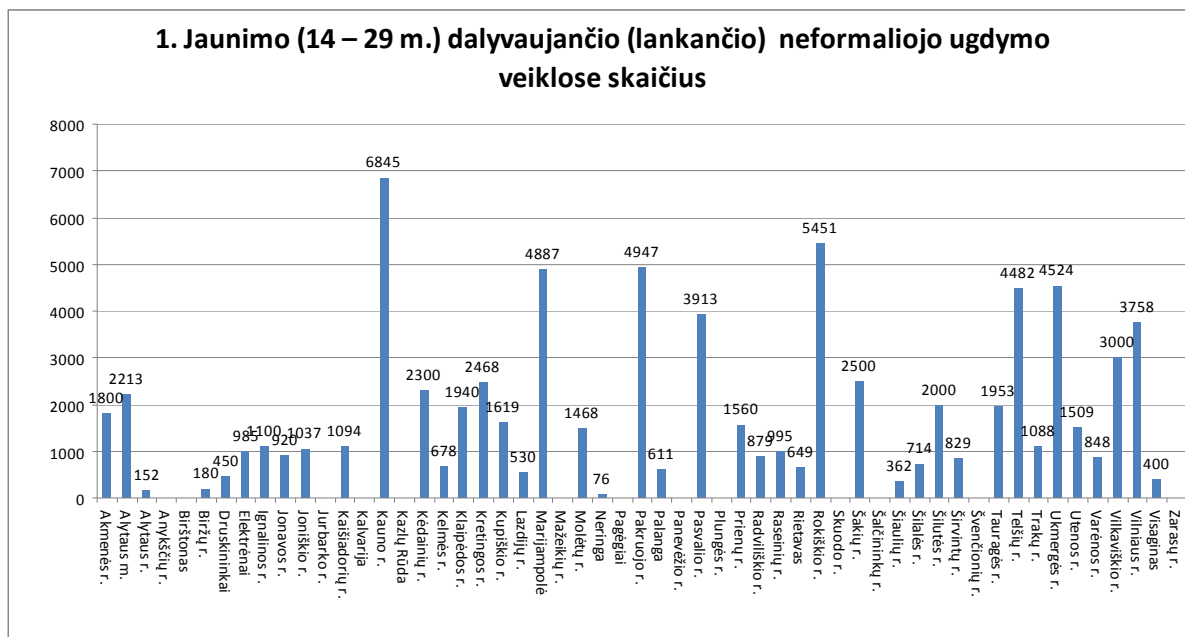
Iš 47 duomenis pateikusių savivaldybių jaunimo iniciatyvoms ir projektams finansuoti skiriama 973 874 Lt. Iki 10 000 litų tokių iniciatyvų ir projektų finansavimui skiria 14 savivaldybių, iš kurių mažiausiai Prienų raj. savivaldybė (1 000 Lt). Iki 20 000 litų skiria 16 savivaldybių. Iš viso, vidutiniškai skiriamos sumos 20 720 litų jaunimo iniciatyvų ir projektų finansavimui nenusimatė 30 savivaldybių, o tai sudaro 63,82 proc. visų duomenis pateikusių savivaldybių. Iki 30 000 litų skiria 9 savivaldybės ir tik 8 savivaldybės jaunimo iniciatyvų ir projektų finansavimui biudžete nesusimatė daugiau kaip 30 000 litų: Pakruojo raj. (33 000 Lt), Jonavos raj. (45 000 Lt), Marijampolė (45 000 Lt), Tauragės raj. (45 000 Lt), Utenos raj. (57 500 Lt), Vilniaus raj. (64 874 Lt), Vilkaiviškio raj. (84 400 Lt), Alytaus m. (85 000 Lt).

2. JAUNIMO DALYVAVIMAS

2.1. Jaunimo (14 – 29 m.) dalyvaujančio (lankančio) neformaliojo ugdymo veiklose⁴ skaičius (N=5, N=42)

Jaunimo, dalyvaujančio (lankančio) neformaliojo ugdymo veiklose, skaičius didžiuosiuose miestuose siekia 82 556. Tuo tarpu, Vilniaus m. jaunuoliai (40 815) sudaro pusę (49,5 proc.) visų jaunuolių iš didžiųjų miestų, dalyvaujančių (lankančių) neformaliojo ugdymo veiklas.

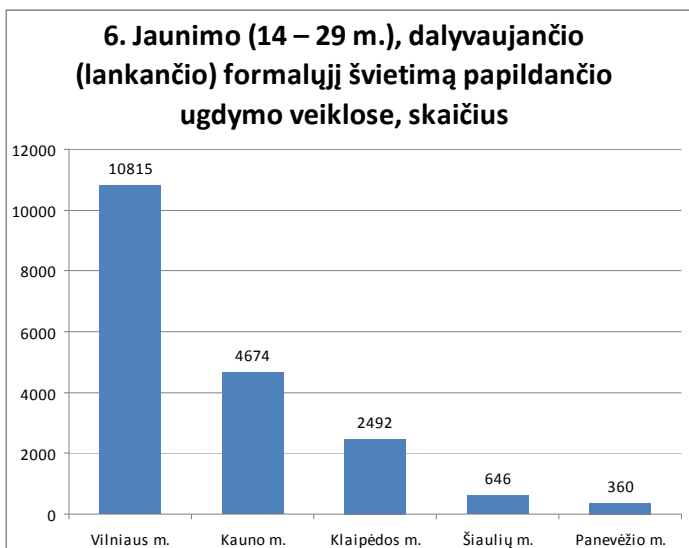

Kitose šalies savivaldybėse, daugiausiai jaunų žmonių, dalyvaujančių (lankančių) neformaliojo ugdymo veiklas, nurodė turintys – Kauno raj. (6845), Rokiškio raj. (5451), Pakruojo raj. (4947) bei Marijampolė (4887). Mažiausiai tokio jaunimo turi Neringos savivaldybė – 76.

⁴ **Jaunimo neformalus ugdymas** – kryptinga veikla, kuria, plėtojant jauno žmogaus asmenines, socialines ir edukacines kompetencijas, siekiama ugdyti sąmoningą asmenybę, sugebančią atsakingai ir kūrybingai spręsti savo problemas ir aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime. Jaunimo neformalaus ugdymo praktikoje yra svarbu ne tai, kaip pavadinami tam tikri dalykai, bet tai kas iš tikrųjų yra daroma.

Pastaba. Savivaldybės, kurių rodiklių duomenys neatsispindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė.

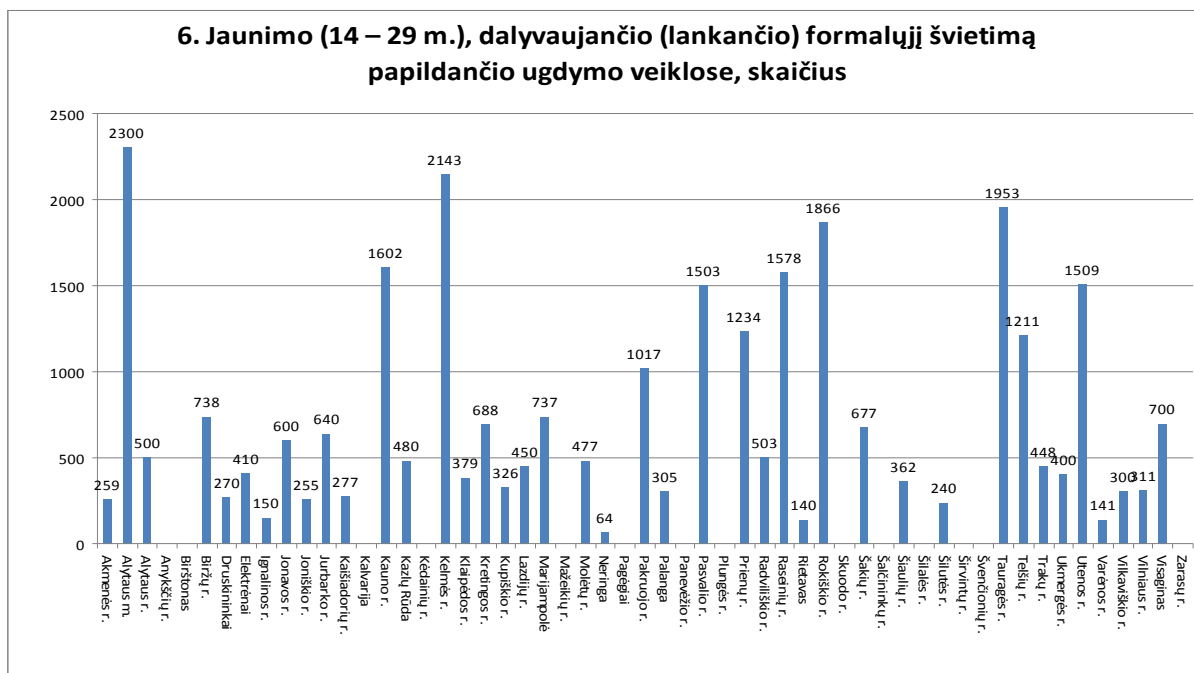
2.2. Jaunimo (14 – 29 m.), dalyvaujančio (lankančio) formalųjį švietimą papildančio ugdymo veiklose, skaičius (N=5, N=41)

Pagal galiojančius įstatymus, neformaliajam vaikų švietimui priskiriamas taip pat ir formalųjį švietimą papildantis ugdymas, kurį vykdo muzikos, dailės, kitos menų ir sporto mokyklos. Formalųjį švietimą papildančio ugdymo paskirtis – pagal ilgalaikes programas sistemškai plėsti tam tikros srities žinias, stiprinti gebėjimus ir įgūdžius ir suteikti asmeniui papildomas dalykines kompetencijas⁵. Remiantis pateiktais duomenimis, daugiausia jaunų žmonių, dalyvaujančių formalųjį švietimą papildančiose veiklose, yra Vilniaus bei Kauno miestuose, atitinkamai 10 815 bei 4674. Viso didžiuosiuose miestuose tokias

veiklas lanko 18 987 jaunuoliai.

Iš 41 savivaldybės, pateikusios duomenis (žr. 6 lentelė), išsiskiria Alytaus m. ir Kelmės raj., atitinkamai – 2300 bei 2143 jaunuoliai, lankantys formalųjį švietimą papildančias ugdymo veiklas. Mažiausiai – Joniškio raj. (150), Varėnos raj. (141) bei Neringos (64).

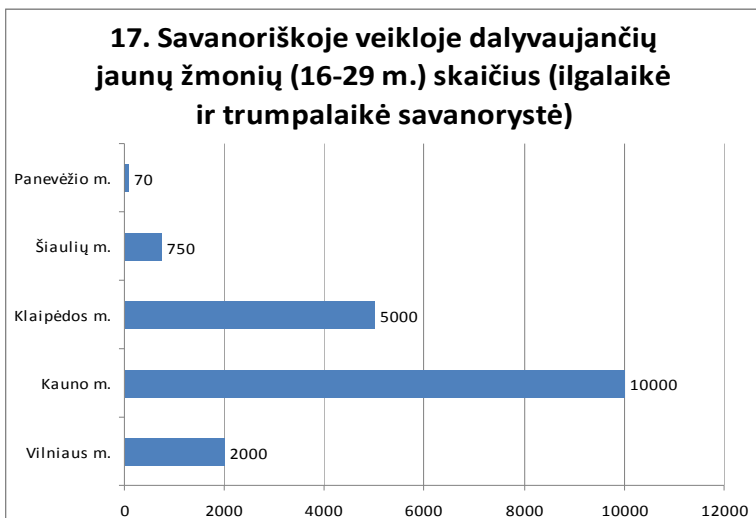

⁵ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas http://www3.lrs.lt/pls/inter2/dokpaieska.showdoc_l?p_id=458774

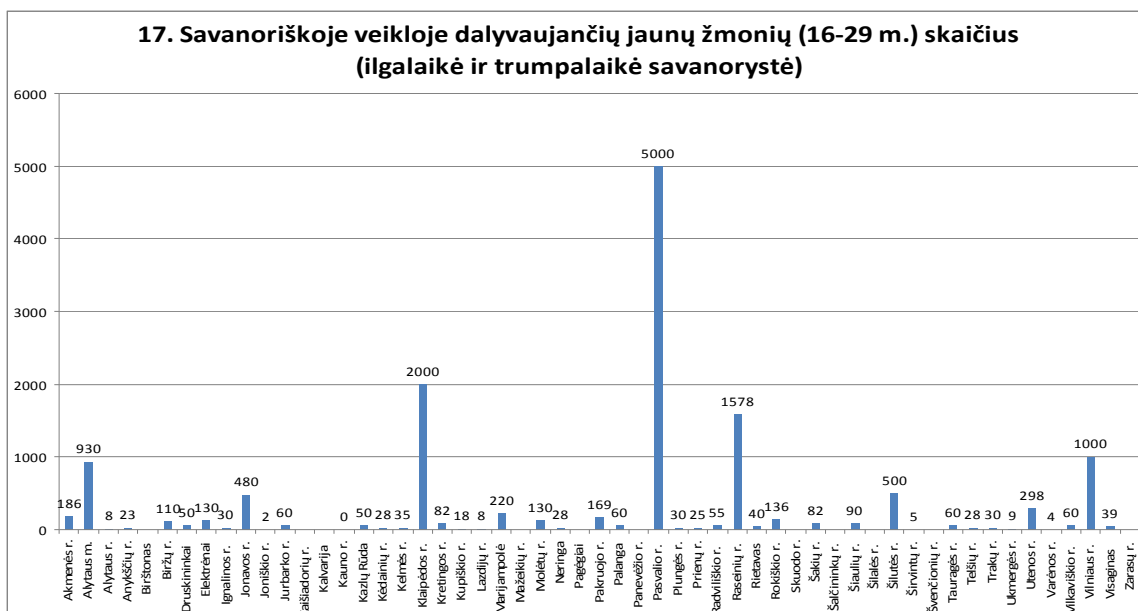
Verta paminėti, kad iš 46 savivaldybių, pateikusių duomenis, 49 130 jaunuoliai lanko tokias veiklas, o Vilniaus m. gyvenantys jaunuoliai sudaro 22 proc. visos Lietuvos jaunuolių.

Pastaba. Savivaldybės, kurių rodiklių duomenys neatsispindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė.

2.3. Savanoriškoje veikloje dalyvaujančių jaunų žmonių (16-29 m.) skaičius (ilgalaikė ir trumpalaikė savanorystė) (N=5, N=43)

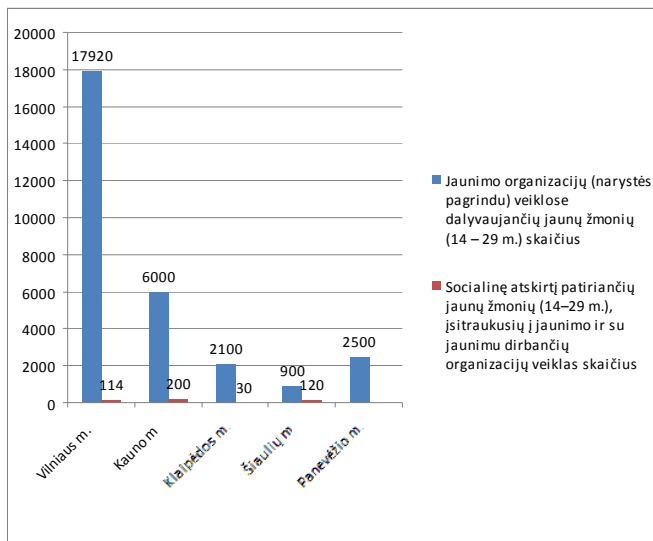
Pagal lentelėje pateiktus duomenis, didžiuosiuose miestuose savanoriauja 17 820 jaunų žmonių, daugiau nei pusė – 57 proc. – Kauno mieste. Klaipėdos mieste savanoriauja 5000 jaunuolių, Vilniaus – 2000.

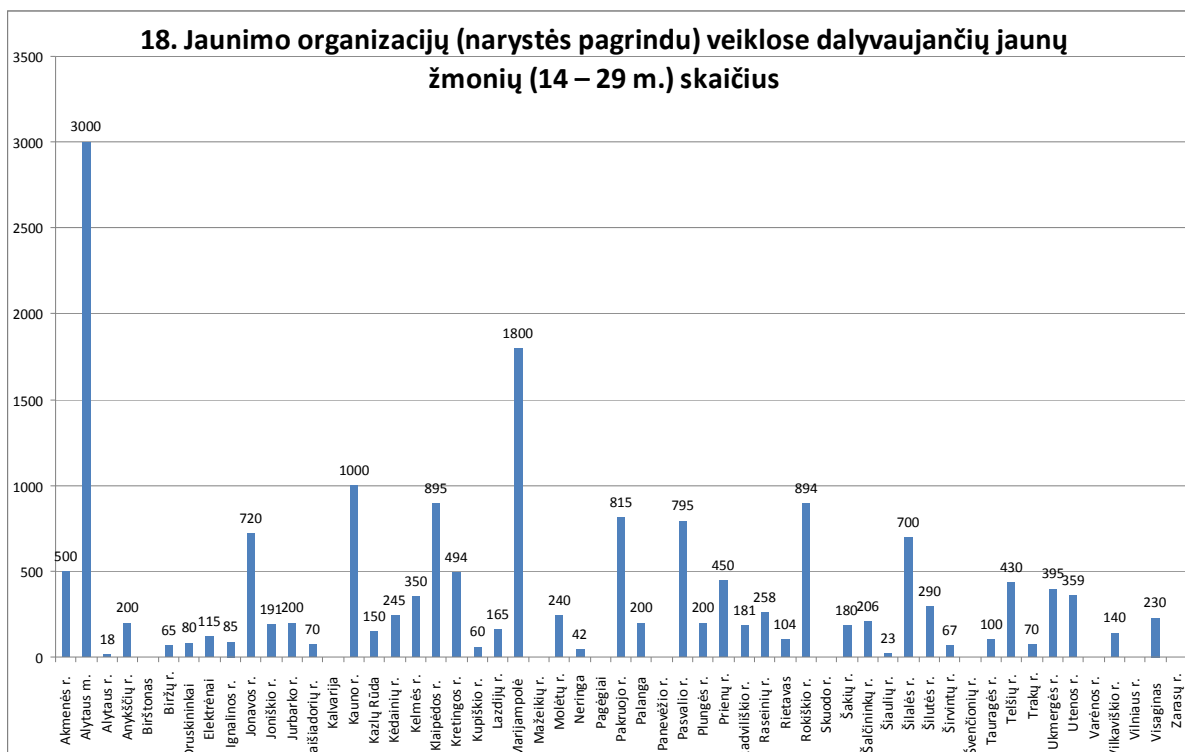
Kitose šalies savivaldybėse (17 lentelė) didžiausias skaičius savanoriaujančio jaunimo nurodomas Pasvalio r. (5000), Klaipėdos r. (2000) bei Raseinių rajone (1578). Mažiau nei 10 savanorių jaunimo tarpe įvardina turinčios Alytaus r., Joniškio r., Lazdijų r., Širvintų r., Ukmergės r. bei Varėnos r. savivaldybės.

Pastaba. 2014 m. Statistikos departamento duomenimis, Pasvalio rajone iš viso suskaičiuojami 5634 jauni žmonės (14-29 m. amžiaus). Daroma prielaida, kad pateikti skaičiai nėra tikslūs. Savivaldybės, kurių rodiklių duomenys neatsispindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė.

2.4. Jaunimo organizacijų (narystės pagrindu) veiklose dalyvaujančių jaunų žmonių (14 – 29 m.) skaičius, lyginant su socialinę atskirtį patiriančių jaunų žmonių, įsitraukusių į jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklas, skaičiumi (N=5, N=45)

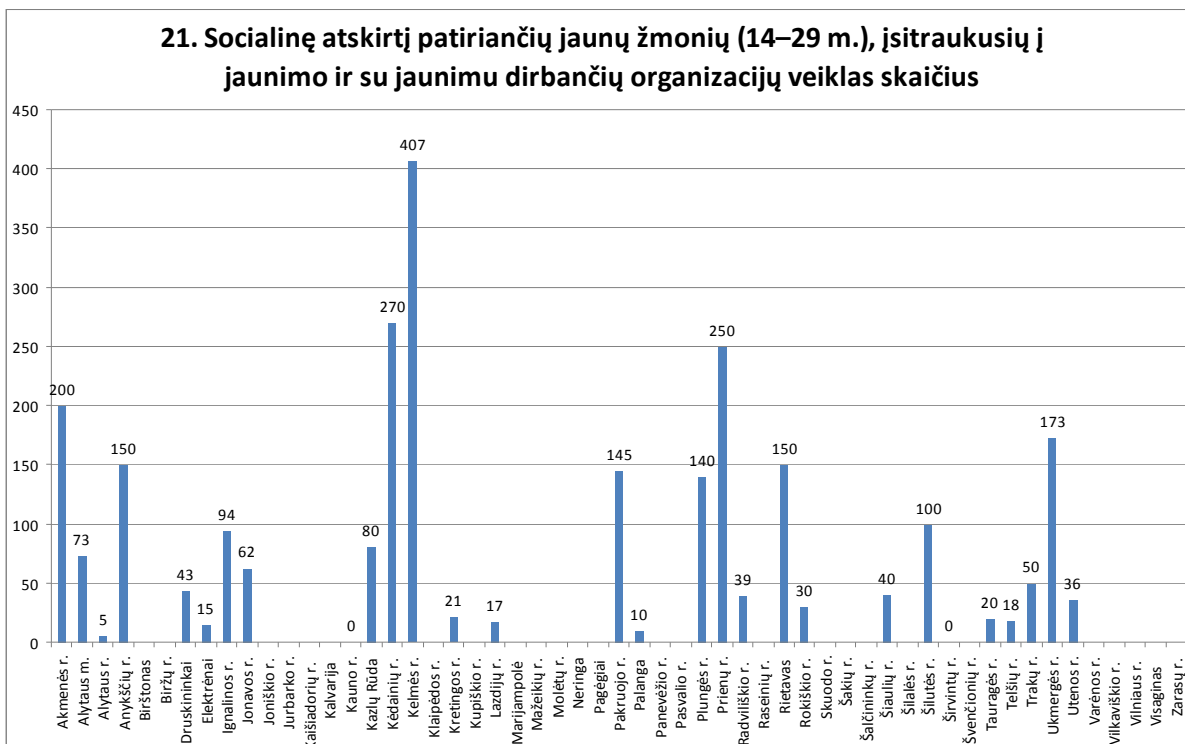
Lentelėje pateikti duomenys nurodo, jog jaunimo organizacijų veiklose dalyvaujančių jaunų žmonių daugiausia yra Vilniaus mieste – 17920, jie į savo veiklas pritraukia – 114 (0,64 proc.) socialinę atskirtį patiriančių, Kauno mieste – 6000, jie į savo veiklas pritraukia socialinę atskirtį patiriančių – 200 (3,33 proc.). Santykinai daugiausia socialinę atskirtį patiriančių asmenų, dalyvaujančių jaunimo ar su jaunimu dirbančių organizacijų veiklose, yra Šiaulių mieste – 13,33 proc. Didžiuosiuose Lietuvos miestuose iš viso jaunimo organizacijoms narystės pagrindu priklauso 29420 jaunuolis, iš jų – 61 proc. Vilniaus mieste.

18 lentelėje pateikti duomenys nurodo, kad daugiausia jaunų žmonių, dalyvaujančių jaunimo organizacijų veiklose narystės pagrindu, yra Alytaus m. (3000), Marijampolės (1800) bei Kauno r. (1000) savivaldybėse.

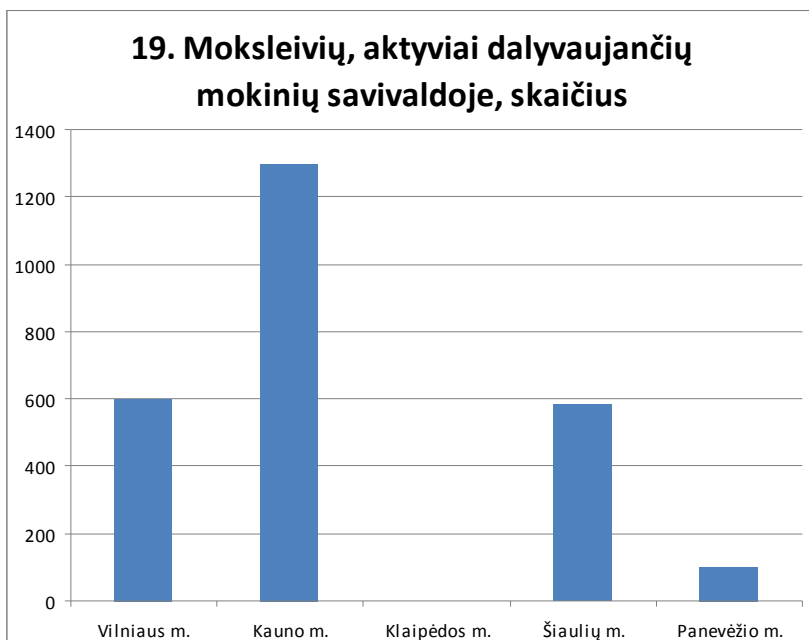

Mažiau nei 50 –Šiaulių r. (23), Neringos (42) bei Alytaus r. (18) savivaldybėse. iš viso 45-iose savivaldybėse tokių jaunuolių yra 17 772, t. y. beveik tiek pat, kiek vien Vilniaus mieste.

21 lentelėje pateikti duomenys atspindi 29-ių Lietuvos miestų socialinę atskirtį patiriančių jaunų žmonių įsitraukimą į jaunimo ar su jaunimu dirbančių organizacijų veiklas. Daugiausia tokių asmenų yra įtraukiama Kelmės r. (407), Kėdainių r. (270) bei Prienų r. (250). Tokie jauni žmonės į veiklas nėra įtraukti Kauno r. bei Širvintų r.

Pastaba. Savivaldybės, kurių rodiklių duomenys neatspindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė. Pastebėtina, kad Alytaus m. savivaldybė nurodo, jog joje veikia 16 jaunimo organizacijų. Daroma prielaida, kad pateikti duomenys dėl narių skaičiaus nėra tikslūs. Taip pat, daroma prielaida, kad ypatingai išsiskiriantys Kelmės r. savivaldybės duomenys, gali neatspindėti realios rajono situacijos. Daroma prielaida, kad duomenys dėl narių skaičiaus nėra tikslūs: duomenys pateikę asmenys skirtingai supranta socialinę atskirtį patiriančių žmonių sąvoką.

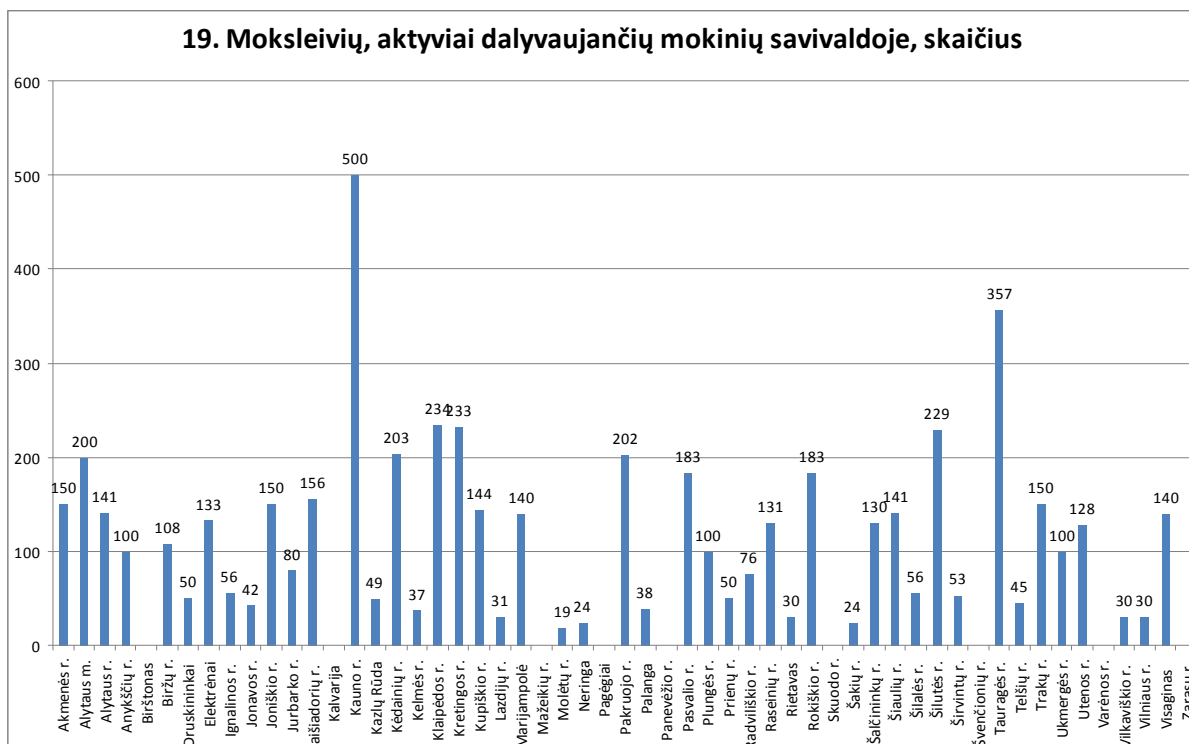

2.5. Moksleivių, aktyviai dalyvaujančių mokinių savivaldoje, skaičius (N=4, N=46)

Didžiųjų Lietuvos miestų savivaldybėse (19 lentelė) daugiausia moksleivių, aktyviai dalyvaujančių mokinių

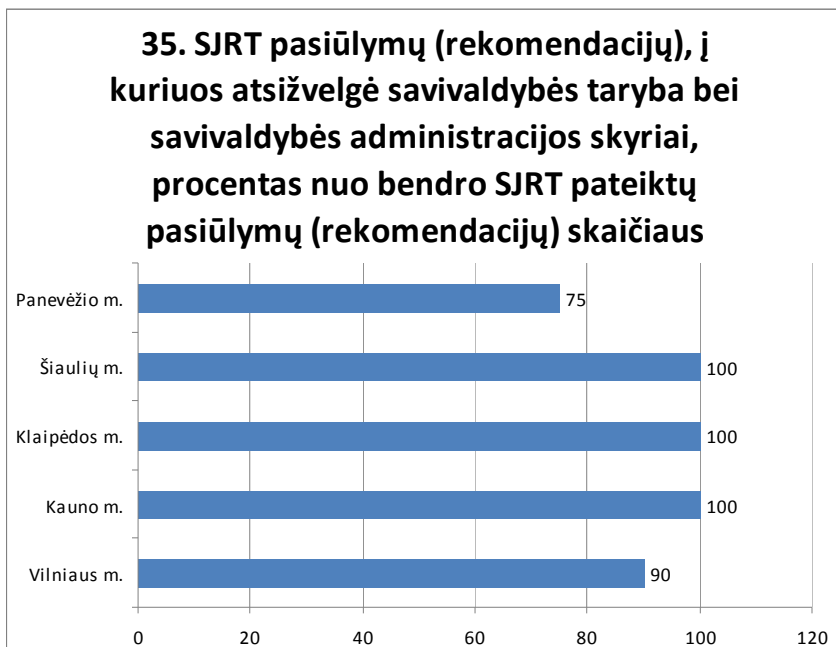
savivaldoje, yra Kauno mieste (1300) bei Vilniaus ir Šiaulių miestuose – atitinkamai 600 ir 584.

Kitose šalies savivaldybėse (19 lentelė) didžiausias skaičius moksleivių, aktyviai dalyvaujančių mokinių savivaldoje, nurodomas Kauno r. (500) bei Tauragės r. (357). Nuo 200 iki 234 tokių moksleivių nurodė turinčios šešios savivaldybės, nuo 150-199 – šešios savivaldybės, nuo 100-150 – trylika savivaldybių, nuo 50-100 – septynios savivaldybės. Mažiausiai tokių jaunuolių nurodė turinčios Jonavos r. (42), Kazlų Rūdos (49), Kelmės r. (37), Lazdijų (31), Molėtų r. (19), Neringos (24), Palangos m. (38), Rietavo (30), Šakių r. (24), Telšių r. (45), Vilkaviškio r. bei Vilniaus r. (po 30) savivaldybės.

Pastaba. Savivaldybės, kurių rodiklio duomenys neatsispindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė.

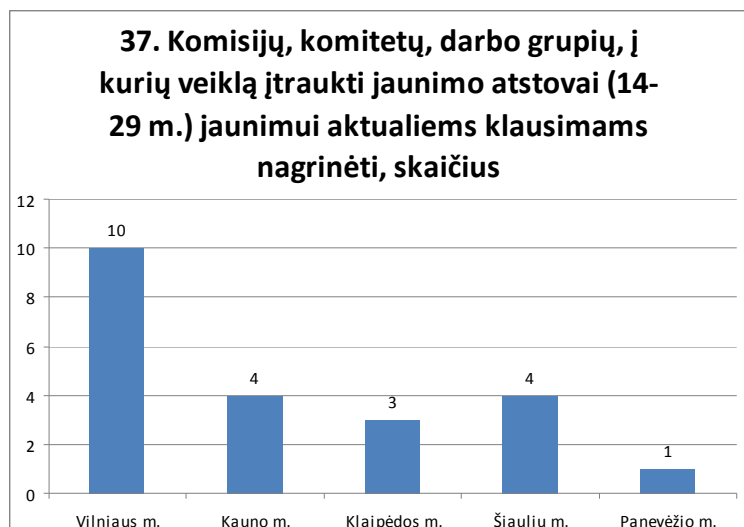
2.6. SJRT pasiūlymų (rekomendacijų), į kuriuos atsižvelgė savivaldybės taryba bei savivaldybės administracijos skyriai, procentas nuo bendro SJRT pateiktų pasiūlymų (rekomendacijų) skaičiaus (N=5)

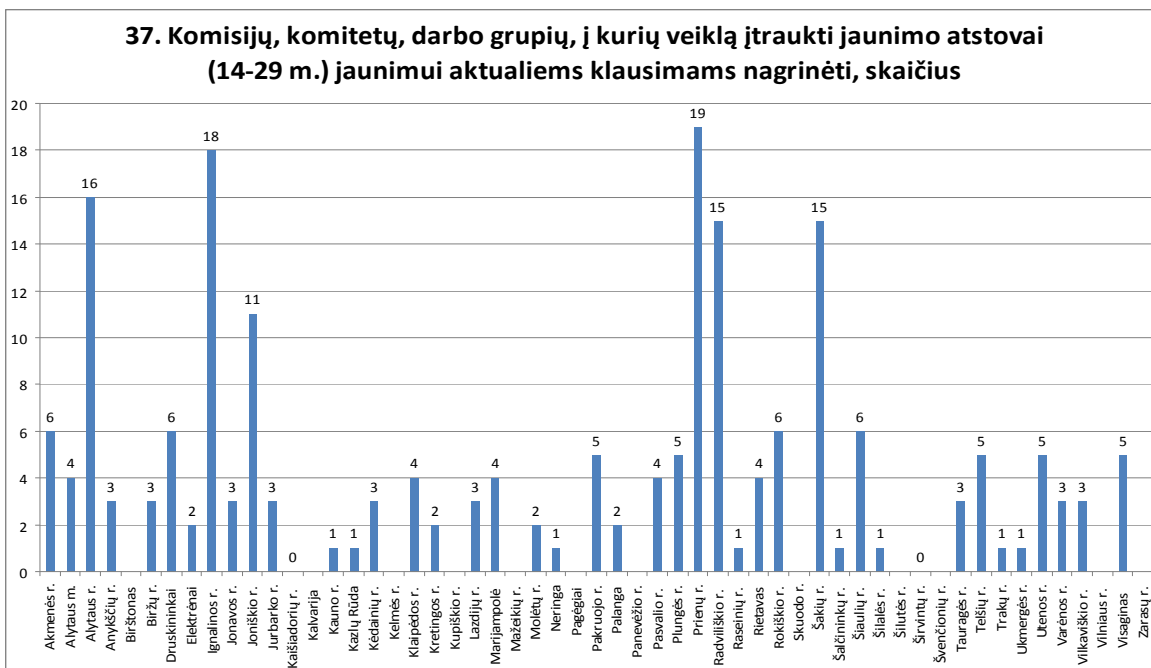
Didžiųjų Lietuvos miestų savivaldybėse (35 lentelė) Savivaldybės jaunimo reikalų taryba (SJRT) turi girdimą balsą, tai parodo SJRT pasiūlymų, į kuriuos atsižvelgė savivaldybės taryba bei savivaldos administracijos skyriai. Šiaulių, Klaipėdos, Kauno miestuose atsižvelgta į visus (100 proc.) pasiūlymus ir rekomendacijas. Panevėžio ir Vilniaus miestuose – atitinkamai 75 proc. bei 90 proc. pasiūlymų.

Pastaba. Didžioji dalis savivaldybių nefiksavo tokio skaičiaus, tad grafiškai pateikti pasiskirstymo neįmanoma.

2.7. Komisijų, komitetų, darbo grupių, į kurių veiklą įtraukti jaunimo atstovai (14-29 m.) jaunimui aktualiems klausimams nagrinėti, skaičius (N=5, N=43)

Daugiausia komisijų, komitetų, darbo grupių, į kurių veiklą įtraukti jaunimo atstovai jaunimui aktualiems klausimams nagrinėti, turi Vilniaus m. – 10. 4 nurodė turinti Kauno ir Šiaulių m. savivaldybės, 1 – Panevėžio m. savivaldybė.

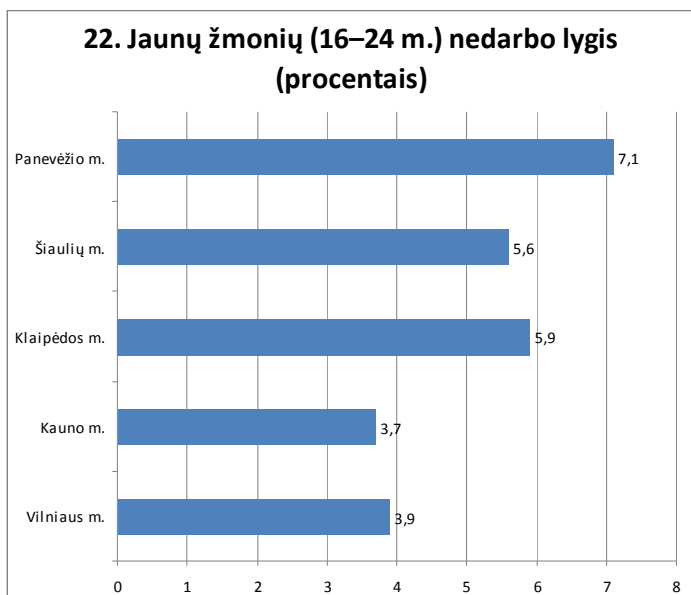

37 lentelėje pateikti duomenys rodo, kad daugiausia – net 19 – tokių komisijų, komitetų ar darbo grupių, į kurių veiklą įtraukti jaunimo atstovai turi Prienų r. savivaldybė. 18 – Ignalinos r., 16 – Alytaus r., po 15 – Radvilišio ir Šakių r., 11 – Joniškio r. savivaldybės. Keturios savivaldybės turi po 6 tokias komisijas, komitetus ar darbo grupes, penkios – po 5, penkios – po 4, devynios – po 3, keturios – po 2, aštuonios – po vieną.

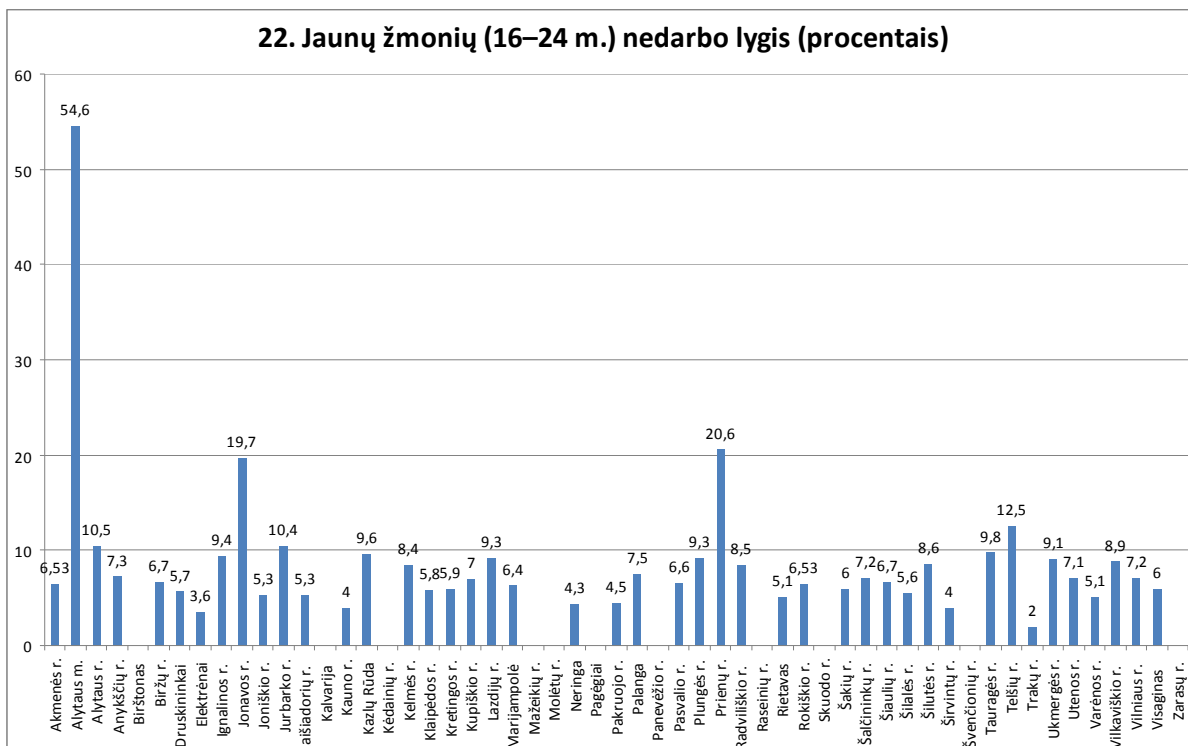
Pastaba. Savivaldybės, kurių rodiklių duomenys neatsispindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė. Daroma prielaida, kad Prienų r. savivaldybė nurodė visų (ne tik jaunimui aktualiems klausimams nagrinėti) komisijų, komitetų ir darbo grupių skaičių, į kurių veiklą įtrauktas jaunimas.

3. UŽIMTUMAS

3.1. Jaunų žmonių (16–24 m.) nedarbo lygis (procentais) (N=5, N=44)

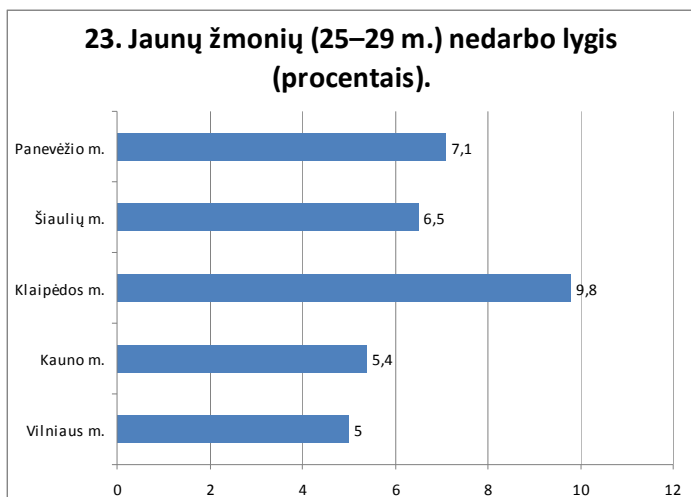

22 lentelėse apžvelgiamas Jaunų žmonių (14-24 m.) nedarbo lygis procentais. Didžiausias nedarbo lygis nurodomas Panevėžio bei Klaipėdos miestuose – 7,1 proc. bei 5,9 proc. Iš mažųjų savivaldybių išsiskiria Alytaus m. – 54,6 proc. bei Prienų ir Jonavos r., atitinkamai 20,6 proc. ir 19,7 proc. Mažiausiai jaunų (14-24 m.) bedarbių nurodo turinčios Trakų r. (2 proc.), Kauno r. ir Širvintų r. (po 4 proc.), Elektrėnų r. (3,6 proc.) savivaldybės.

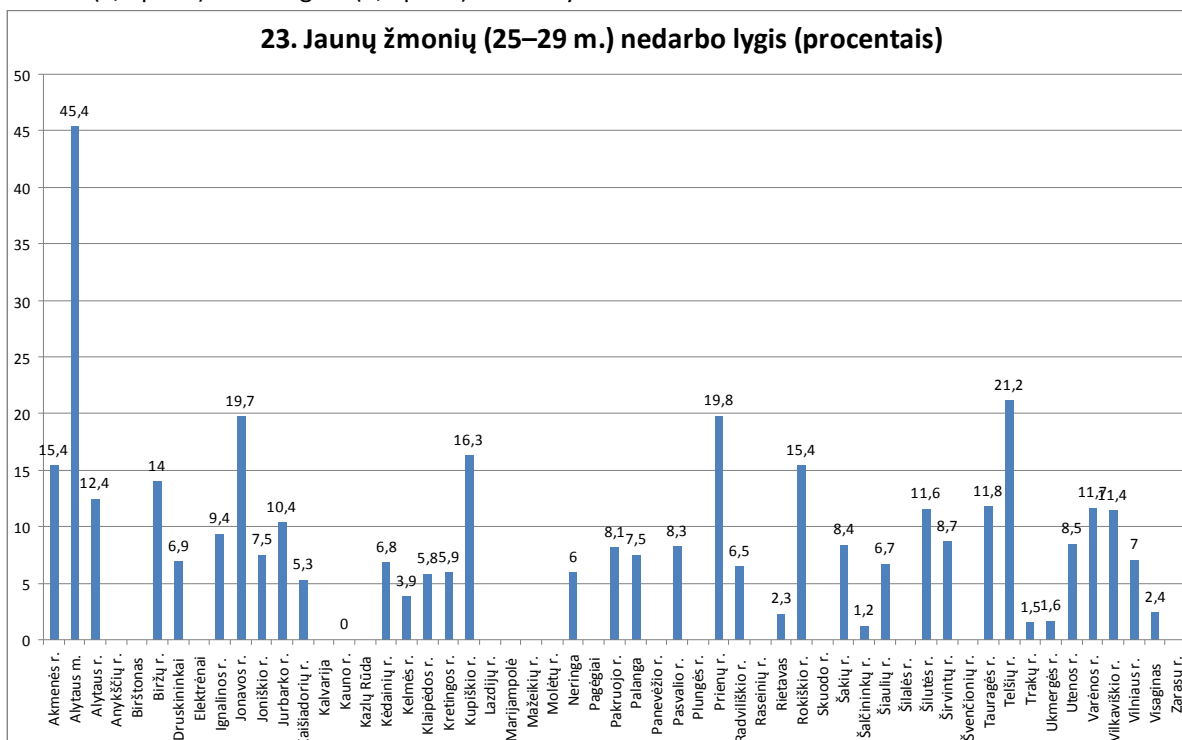

Pastaba. Savivaldybės, kurių rodiklių duomenys neatsispindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė. Atkreiptinas dėmesys į Alytaus m. rodiklius. Nors šiame mieste fiksuojamas vienas didžiausių nedarbo rodiklių Lietuvoje, tačiau tokių gautų duomenų paaiškinti negalima.

3.2. Jaunų žmonių (25–29 m.) nedarbo lygis (procentais) (N=5, N=37)

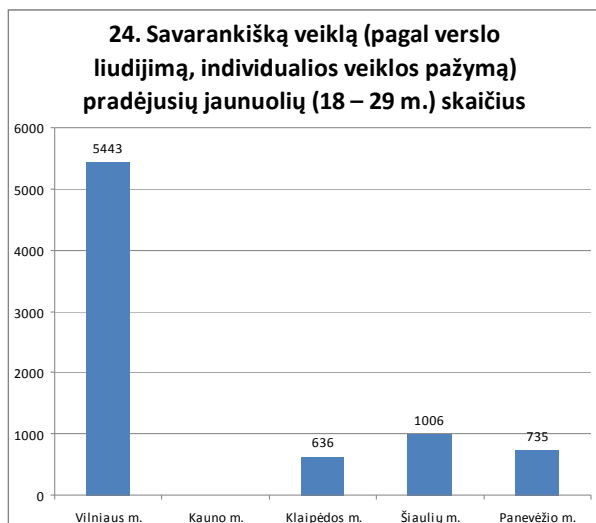

23 lentelėse apžvelgiamas Jaunų žmonių (25-29 m.) nedarbo lygis procentais. Didžiausias nedarbo lygis nurodomas Panevėžio bei Klaipėdos miestuose – 7,1 proc. bei 9,8 proc. Iš mažųjų savivaldybių išsiskiria Alytaus m. – 45,4 proc., Telšių r. – 21,2 proc., bei Prienų ir Jonavos r., atitinkamai 19,8 proc. ir 19,7 proc. Mažiausiai jaunų (25 – 29 m.) bedarbių nurodo turinčios Trakų r. (1,5 proc.), Šalčininkų (1,2 proc.), Ukmergės (1,6 proc.), Rietavo (2,3 proc.) bei Visagino (2,4 proc.) savivaldybės.

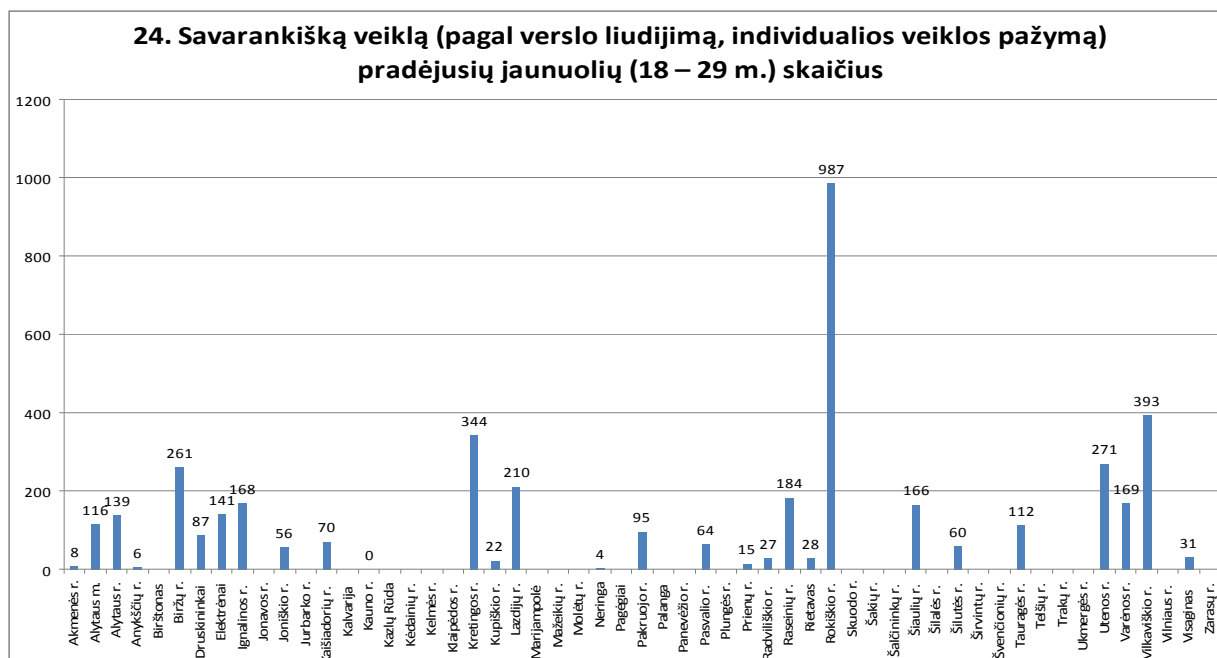
Pastaba. Savivaldybės, kurių rodiklių duomenys neatsispindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė. Atkreiptinas dėmesys į Alytaus m. rodiklius. Nors šiame mieste fiksuojamas vienas didžiausių nedarbo rodiklių Lietuvoje, tačiau tokių gautų duomenų paaiškinti negalima. Daroma prielaida, kad skaičiai gauti ne nuo visų bedarbių sumos skaičiaus, bet tik nuo jaunų žmonių (14-29 m.) skaičiaus.

3.3. Savarankišką veiklą (pagal verslo liudijimą, individualios veiklos pažymą) pradėjusių jaunuolių (18 – 29 m.) skaičius (N=4, N=28)

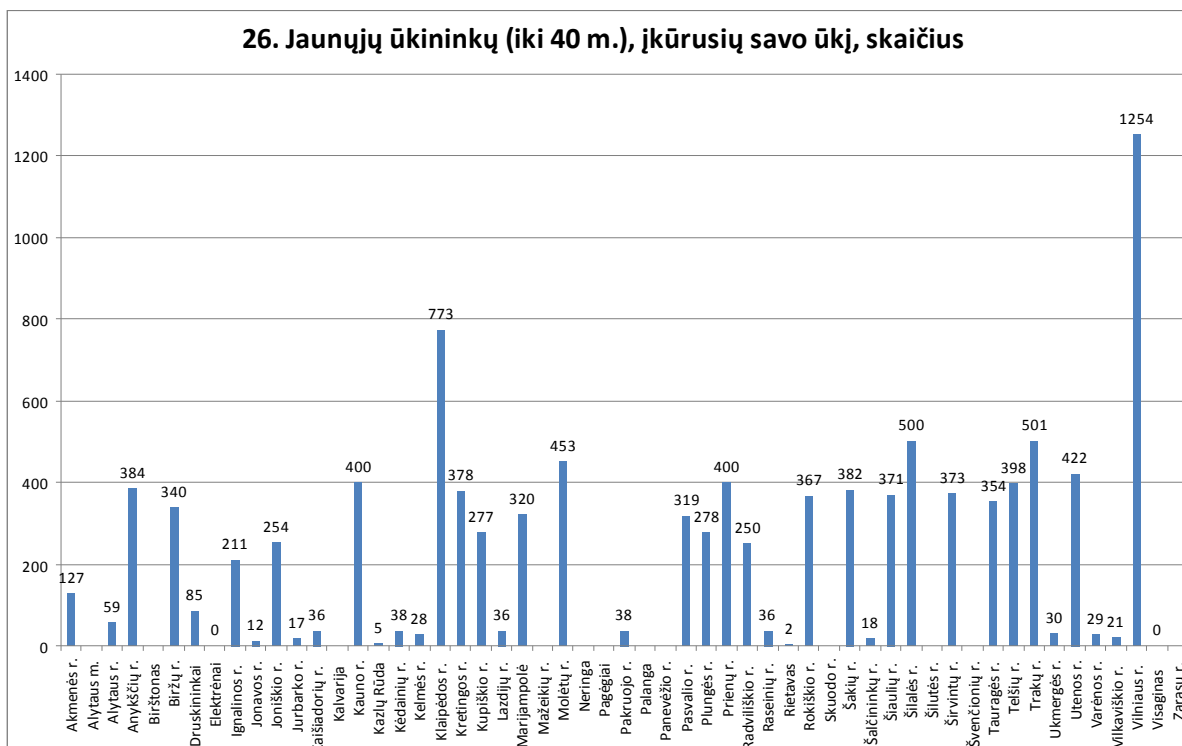
Savarankišką veiklą (pagal verslo liudijimą, individualios veiklos pažymą) pradėjusių jaunuolių (18-29 m.) pagal pateiktus duomenis daugiausia esama Vilniaus m. – 5443, Šiaulių m. – 1006. Panevėžio m. nurodė turintis 735 tokius jaunuolius, Klaipėdos m. – 636.

Iš mažųjų Lietuvos savivaldybių labiausiai išsiskiria Rokiškio r. savivaldybė, kuri nurodė turinti 987 savarankišką veiklą (pagal verslo liudijimą, individualios veiklos pažymą) pradėjusius jaunuolius. Taip pat daug tokių jaunuolių pažymi turinčios Vilkaviškio r. (393), Kretingos r. (344), Utenos r. (271) bei Biržų r. (261) savivaldybės. Mažiausiai tokių jaunuolių – 4 – Neringoje.

Pastaba. Savivaldybės, kurių rodiklių duomenys neatsispindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė. Rokiškio r. savivaldybės duomenys gerokai išsiskiria iš kitų savivaldybių. Daroma prielaida, kad pateiktas skaičius apima visus rajono asmenis, pradėjusius savarankišką veiklą.

3.4. Jaunųjų ūkininkų (iki 40 m.), įkūrusių savo ūkį, skaičius (N=41)

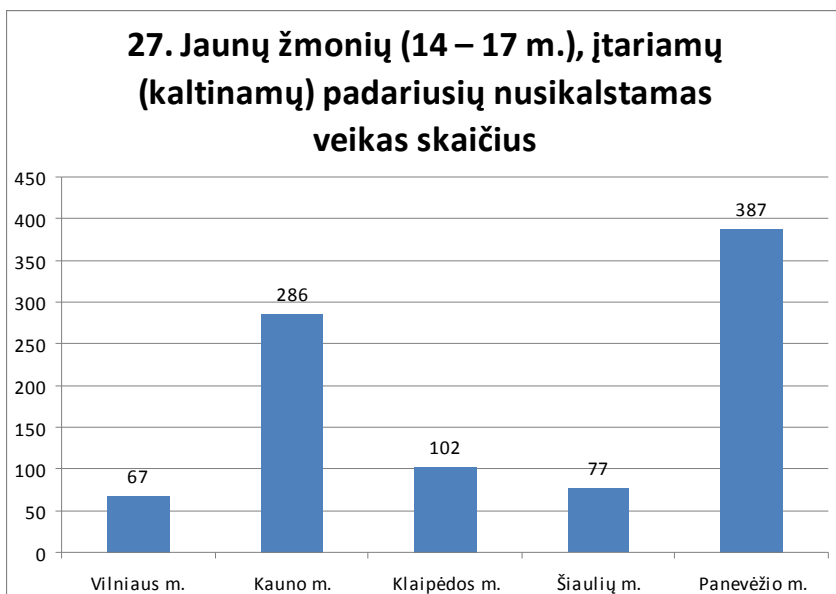

26 lentelėje pateikti duomenys rodo, kad daugiausia jaunųjų ūkininkų (iki 40 m.), įkūrusių savo ūkį, išskyrus penkis didžiuosius Lietuvos miestus (Vilnių, Kauną, Klaipėdą, Šiaulius, Panevėžį), kurie duomenų nepateikė, yra Vilniaus r. (1254), Klaipėdos r. (773), Trakų r. (501) ir Šilalės r. (500) savivaldybėse. Mažiausiai – Kazlų Rūdos (5) ir Rietavo (2) savivaldybėse. Viso tokių jaunųjų ūkininkų 41-oje savivaldybėje yra 10 576.

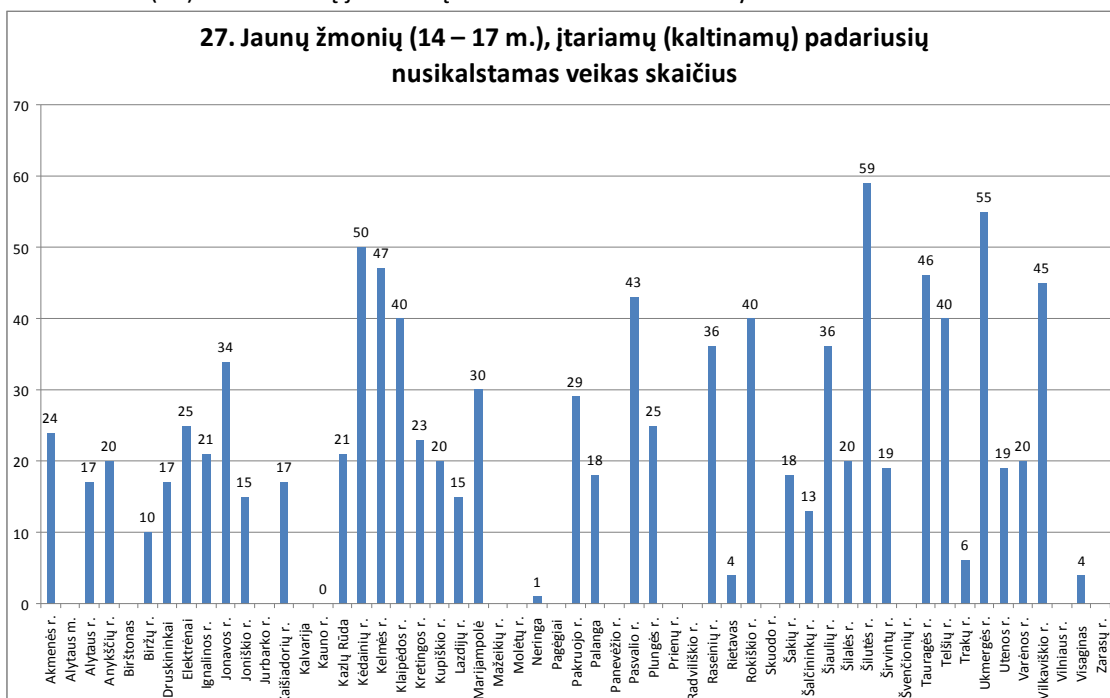
Pastaba. Savivaldybės, kurių rodiklių duomenys neatsispindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė. Atkreipiamas dėmesys, kad gerokai išsiskiria jaunųjų ūkininkų skaičius Vilniaus r. savivaldybėje. Daroma prielaida, kad tai sąlygoja priimti ribojimai dėl veiklos žemės sklypuose.

4. JUODOJI STATISTIKA

4.1. Jaunų žmonių (14 – 17 m.), įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas, skaičius (N=5, N=40)

Nagrinėjant didžiųjų šalies miestų duomenis, daugiausia jaunų žmonių (14-17 m.), įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas nurodė turinti Panevėžio m. (387), Kauno m. (286) savivaldybės. Mažiausiai – Vilniaus m. (67). Iš viso tokių jaunuolių didžiuosiuose miestuose yra 919.

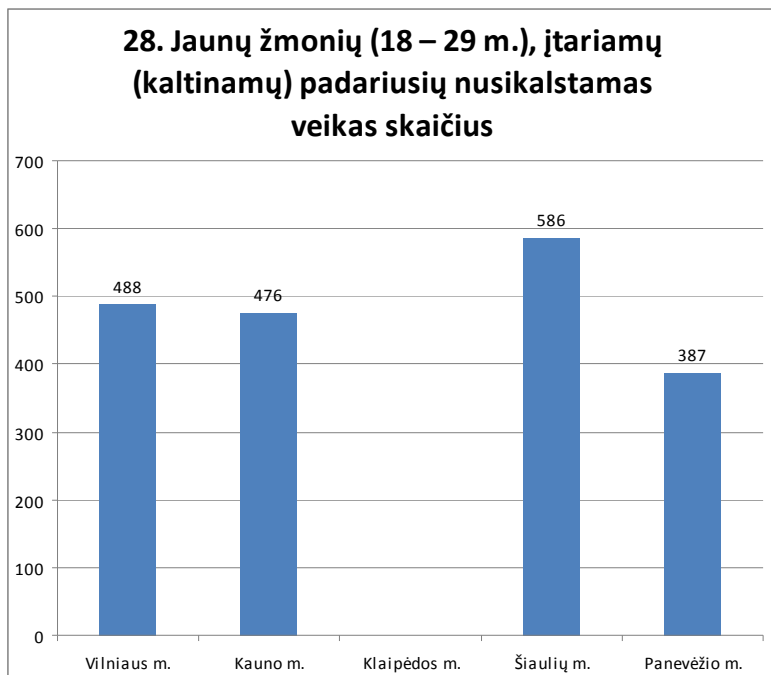

Vidutiniškai, iš 40-ies savivaldybių, pateikusią duomenis, savivaldybėje yra apie 23 jaunas žmones (14-17 m.), įtariamus (kaltinamus) padariusius nusikalstamas veikas. Nuo 60 iki 40 tokių jaunų žmonių yra

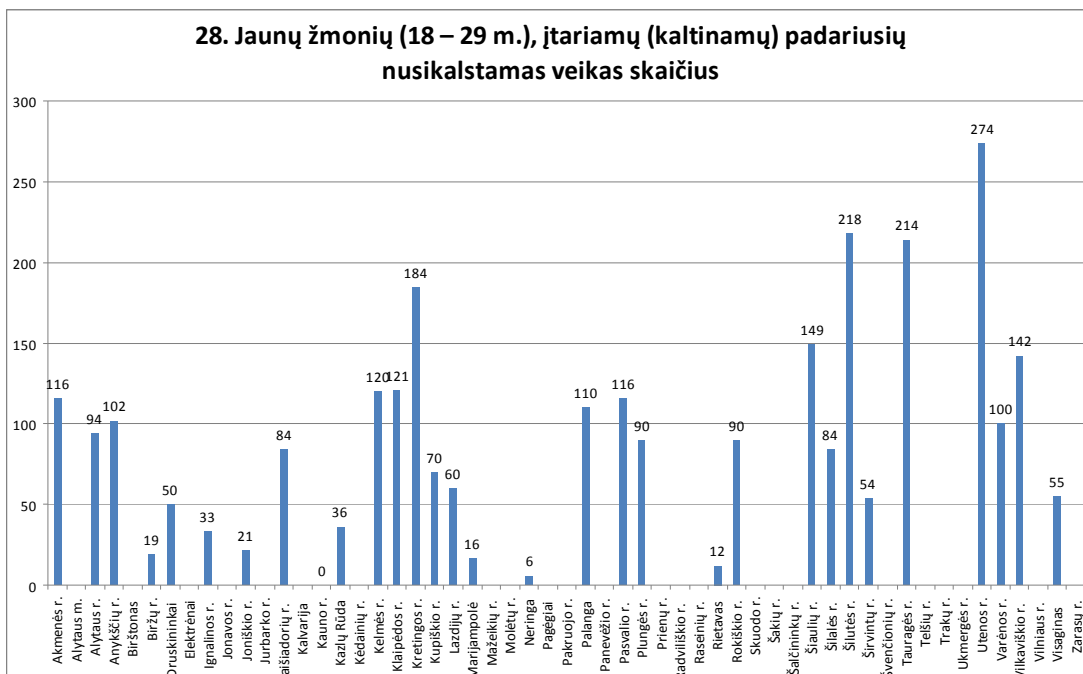
dešimtyje savivaldybių, nuo 39 iki 20 – penkiolikoje savivaldybių, mažiau nei 19 – keturiolikoje savivaldybių. Mažiausiai tokių nepilnamečių jaunų žmonių nurodė turinti Neringos savivaldybė – 1.

Pastaba. Savivaldybės, kurių rodiklių duomenys neatsispindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė.

4.2. Jaunų žmonių (18 – 29 m.), įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas skaičius (N=4, N=30)

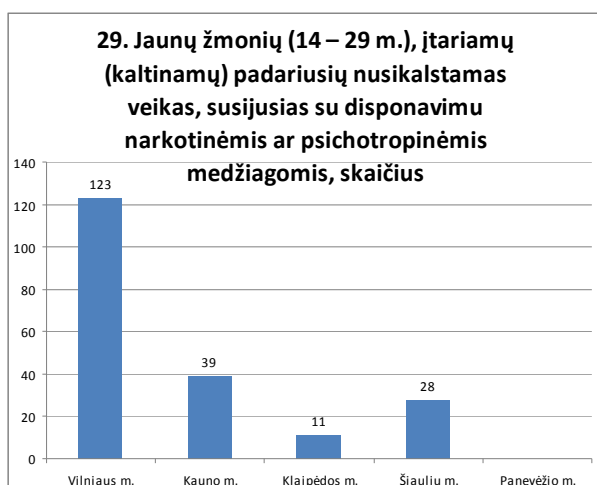
Nagrinėjant didžiųjų šalies miestų duomenis, daugiausia jaunų žmonių (18-29 m.), įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas nurodė turinti Šiaulių m. (586), Vilniaus m. (488) savivaldybės. Mažiausiai – Panevėžio m. (387). Iš viso tokių jaunuolių keturiuose didžiuosiuose miestuose yra 1937.

Vidutiniškai, iš 30-ies savivaldybių, pateikusių duomenis, savivaldybėje yra apie 95 jaunos žmonės (18-29 m.), įtariamus (kaltinamus) padariusius nusikalstamas veikas. Daugiausia tokių jaunuolių yra Utenos r. (274), Šilutės r. (218), Tauragės r. (214) ir Kretingos r. (184) savivaldybėse. Nuo 150 iki 100 tokių jaunų žmonių yra devyniose savivaldybėse, nuo 100 iki 50 – dešimtyje savivaldybių, mažiau nei 49 – septyniose savivaldybėse. Mažiausiai tokių nepilnamečių jaunų žmonių nurodė turinti Neringos savivaldybė – 6.

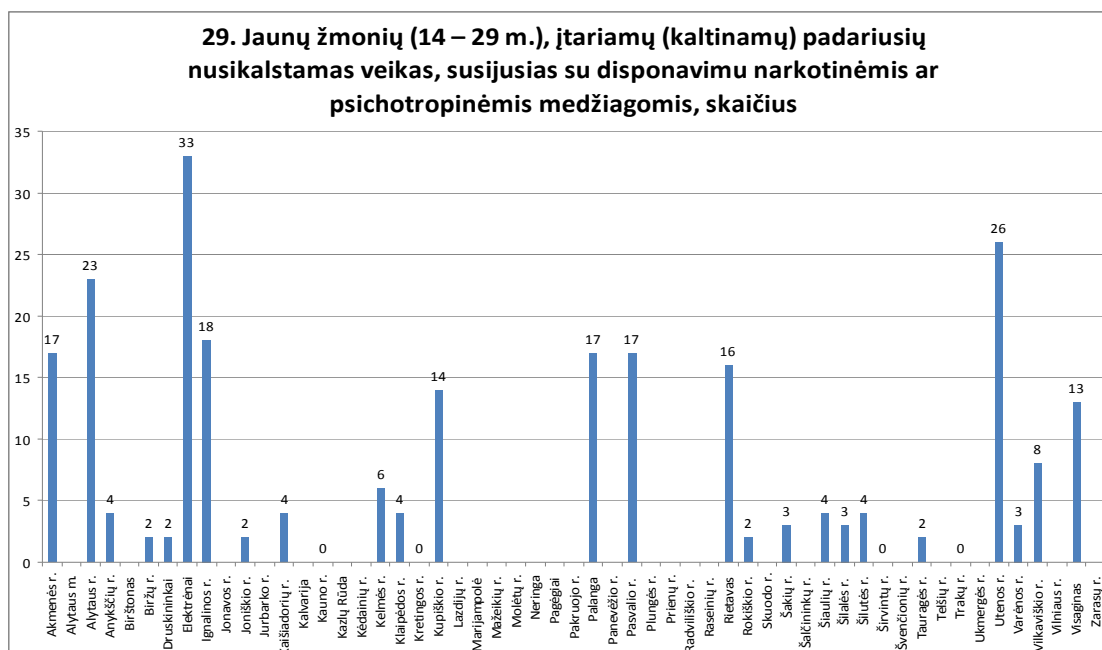
Pastaba. Savivaldybės, kurių rodiklių duomenys neatsispindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė.

4.3. Jaunų žmonių (14 – 29 m.), įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas, susijusias su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, skaičius (N=4, N=25)

Pagal jaunų žmonių (14 – 29 m.), įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas, susijusias su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, iš didžiųjų miestų išsiskiria Vilniaus m. (123). Kauno m. tokių jaunuolių – 39, Šiaulių m. – 28, Klaipėdos m. – 11.

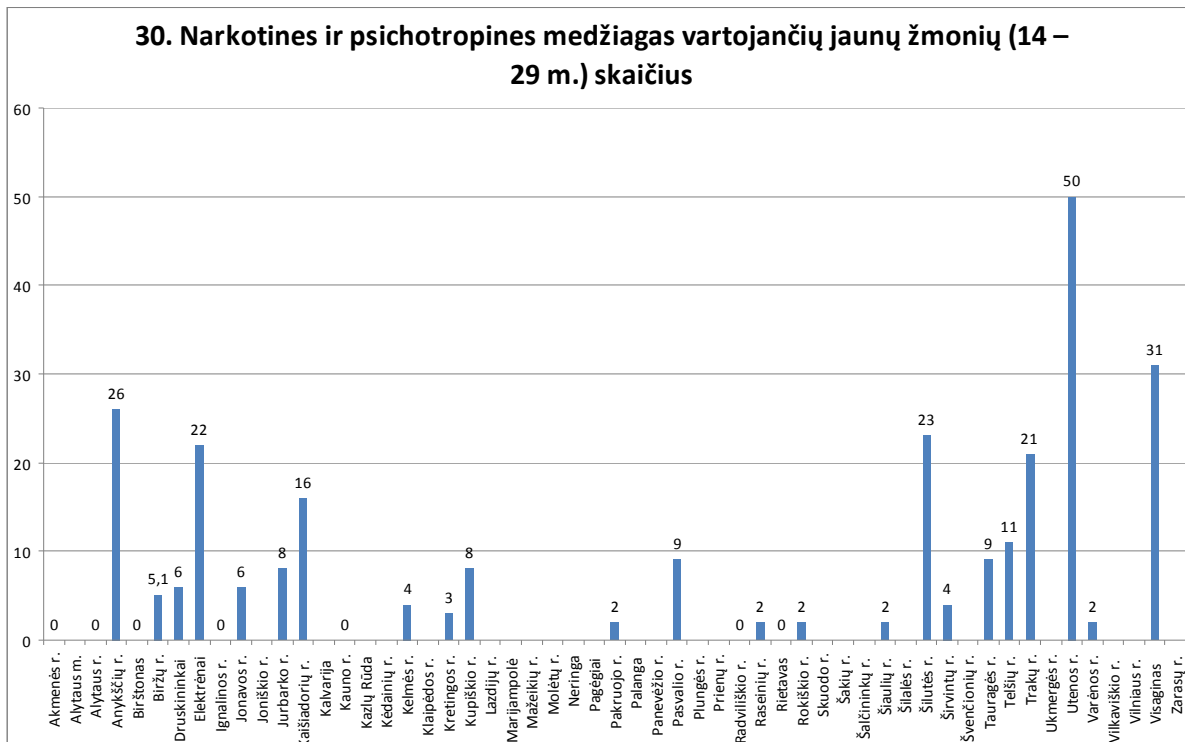
Apžvelgiant mažesnių šalies savivaldybių pateiktus duomenis, išsiskiria Elektrėnų r. (33), Utenos r. (26), Alytaus r. (23) savivaldybės. Nuo 15 iki 20 tokių jaunuolių turi penkios

savivaldybės, nuo 10 iki 14 – dvi savivaldybės, nuo 5 iki 9 - dvi savivaldybės, mažiau nei 5 – trylika savivaldybių.

Pastaba. Savivaldybės, kurių rodiklių duomenys neatsispindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė.

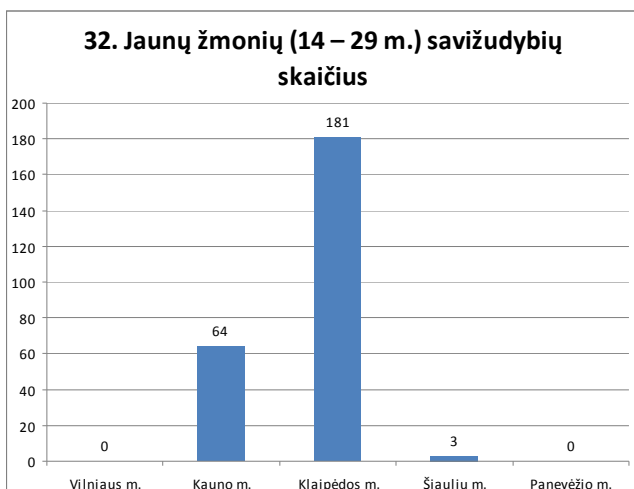
4.4. Narkotines ir psichotropines medžiagas vartojančių jaunų žmonių (14 – 29 m.) skaičius (N=23)

Iš 30 lentelėje pateiktų duomenų apie narkotines ir psichotropines medžiagas vartojančių žmonių (14-29 m.) skaičių, su itin dideliu rodikliu išsiskiria Utenos r. savivaldybė (50), tai sudaro apie penktadalį (18,5 proc.) visų, pateikusių duomenis, savivaldybių skaičiaus. Nuo 20 iki 31 tokių jaunų žmonių turi penkios savivaldybės, nuo 10 iki 19 – dvi savivaldybės, mažiau nei 9 – penkiolika savivaldybių.

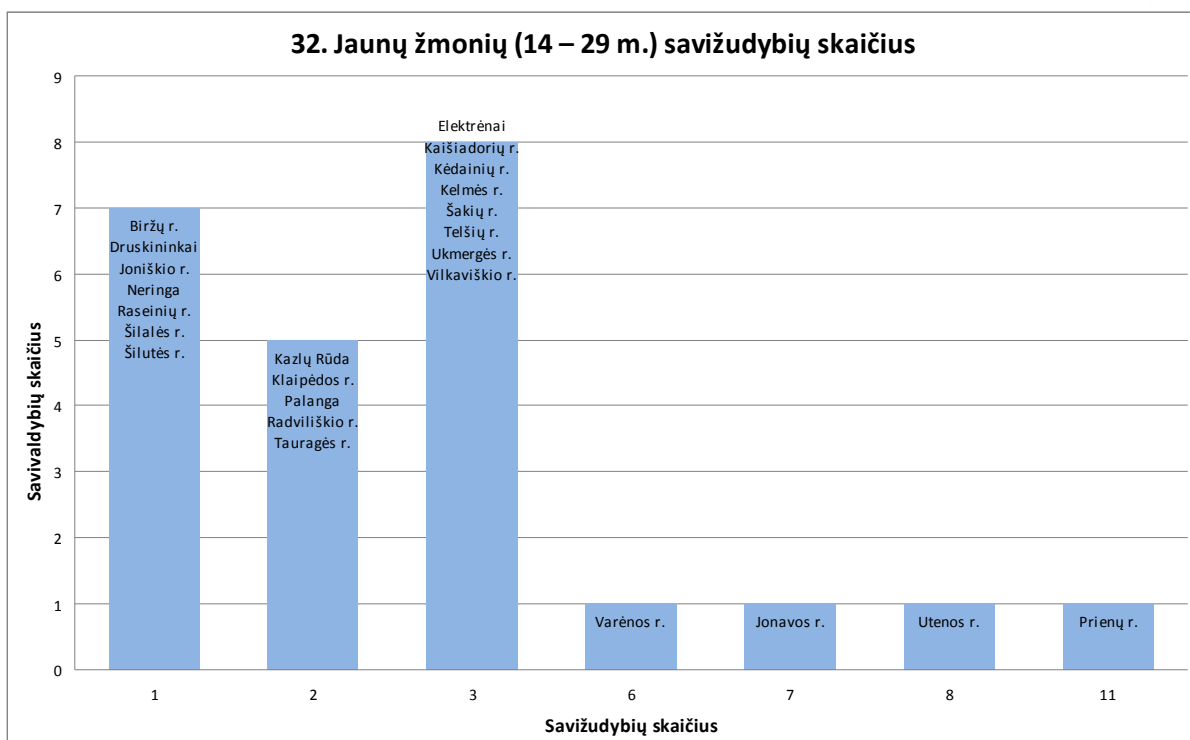
Pastaba. Didžioji dalis savivaldybių nefiksavo tokio skaičiaus, tad grafiškai pateikti pasiskirstymo neįmanoma.

4.5. Jaunų žmonių (14 – 29 m.) savižudybių skaičius (N=3, N=24)

Didžiausią jaunų žmonių (14-29 m.) savižudybių skaičių pateikė Vilniaus m. – 181. Kauno m. užfiksuotos 64, Šiaulių m. – 3 savižudybės.

Šalies mastu (be didžiųjų miestų), daugiausia jaunų žmonių savižudybių įvyko Prienų r. (11), Utenos (8), Jonavos r. (7). Mažiausiai – Biržų r., Druskininkuose, Joniškio r., Neringoje, Raseinių r., Šilalės r., Šilutės r., - po 1.

Pastaba. Savivaldybės, kurių rodiklių duomenys neatsispindi grafikuose, duomenų Departamentui nepateikė.

5. IŠVADOS

Bendroji dalis

1. Ateityje, ruošiant Jaunimo problemų sprendimo planų įgyvendinimo savivaldybėse stebėsenos analizę, vertėtų detalizuoti savivaldybių atstovams (šiuo atveju, Jaunimo reikalų koordinatoriams) kiekvieną kriterijų atskirai, siekiant išvengti skirtingo supratimo ir gauti tikslus bei teisingus duomenis, pagal kuriuos būtų įmanoma atlikti išsamią situacijos analizę Lietuvoje.
2. Bendradarbiauti su Jaunimo reikalų koordinatoriais, ieškant būdų ir patariant, kaip efektyviau ir tiksliau surinkti duomenis, reikalingus Jaunimo problemų sprendimo planų įgyvendinimo savivaldybėse stebėsenos analizei atlikti.
3. Tarpžinybinėje darbo grupėje siekti aptarti kriterijų, reikalingų Jaunimo problemų sprendimo planų įgyvendinimo savivaldybėse stebėsenos analizei atlikti, reikšmingumą, grupavimą, gautų rezultatų panaudojimą.

Resursai

1. Atkreipiamas dėmesys, kad šalyje (pagal gautus duomenis): įrengtos 2235 nemokamos viešosios erdvės (parkai, žaidimo aikštelės ir kita), tinkamos jaunimo veiklai, savivaldybės skiria beveik 52 mln. Lt (51 992 770,12 Lt) kurti ir plėtoti jaunimui palankią infrastruktūrą. Neformalaus ugdymo paslaugaus jauniems žmonėms teikia 3331 juridinis asmuo, formalųjį švietimą papildančias - 541 juridinis asmuo. Bendras Lietuvoje veikiančių jaunimo organizacijų ir neformalių grupių skaičius - 1431. Šalyje dirba 182 sertifikuoti darbuotojai, dirbantys su jaunimu. Paramą įsigyjant būstą per 2013 m. yra gavusios 252 jaunos šeimos. Jaunimo iniciatyvoms ir projektams skiriamas finansavimas iš savivaldybių biudžeto šalyje siekia 1 484 874 Lt.
2. Analizuojant didžiųjų Lietuvos miestų resursus, atkreiptinas dėmesys į nemokamų viešųjų erdvių (1.1 lentelė) ir savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų kurti ir plėtoti jaunimui palankią laisvalaikio infrastruktūrą (2.1) koreliaciją: Panevėžio m. savivaldybė, turinti mažiausiai tokių erdvių, investuoja santykinai mažiausią sumą tokioms erdvėms steigti, lyginant su kitais didžiais šalies miestais. Taip pat pastebima, kad Vilniaus m. savivaldybė skiria sąlyginai mažai lėšų jaunimui palankios laisvalaikio infrastruktūros plėtojimui – šiuo rodikliu lenkia tik dešimt šalies savivaldybių. Atkreipiamas dėmesys į Utenos r. savivaldybės investicijas, kurios yra didžiausios šalyje.
3. Pastebėtina, kad Kauno m. savivaldybė turi tiek didžiausią skaičių neformalaus ugdymo paslaugas jauniems žmonėms teikiančių juridinių asmenų, tiek formalųjį švietimą papildančių ugdymo veiklas vykdančių asmenų skaičių, atitinkamai 900 ir 260 (šalies vidurkis, atitinkamai, 67 ir 11).
4. Didžiųjų miestų savivaldybėse veikia 24,4 proc. jaunimo organizacijų ir neformalių grupių nuo bendro jų skaičiaus šalyje. Vertinant didžiųjų miestų savivaldybėse veikiančių jaunimo organizacijų ir neformalių grupių skaičių, labiausiai išsiskiria Kauno miesto savivaldybė - joje fiksuojama 150 (10,5 proc.) jaunimo organizacijų ir neformalių jaunimo grupių.
5. Verta paminėti, kad jaunimo skaičius savivaldybėje bei savivaldybės dydis nėra proporcingas darbuotojų, dirbančių su jaunimu skaičiui savivaldybėje. Atkreiptinas dėmesys, kad ketvirtadalyje (25 proc.) Lietuvos savivaldybių nedirba nė vienas sertifikuotas darbuotojas, dirbantis su jaunimu.
6. Šiaulių ir Panevėžio miestų savivaldybės neskiria lėšų jaunimo politikos įgyvendinimui.

Jaunimo dalyvavimas

1. Šalyje, pagal pateiktus duomenis: 162270 jaunų (14 – 29 m.) žmonių dalyvauja (lanko) neformaliojo ugdymo veiklas, formalųjį ugdymą papildančias veiklas – 49130. Savanoriškoje veikloje dalyvauja 31726 jauni žmonės. Jaunimo organizacijose narystės pagrindu veikia 47192 jauni žmonės. 8170 moksleivių aktyviai dalyvauja mokinių savivaldoje.

2. Pastebėtina, kad palyginus didžiųjų miestų duomenis, daugiausia jaunimo, dalyvaujančio neformaliojo ugdymo veiklose ir dalyvaujančių formalųjį švietimą papildančiose veiklose yra Vilniaus m. – 50,8 proc.
3. Atkreipiamas dėmesys, kad pateiktus duomenis palyginus su Statistikos departamento duomenimis apie jaunų žmonių skaičių, Vilniaus m. savanoriauja 1 iš 59, Kauno m. – 1 iš 6, Klaipėdos m. - 1 iš 6, Šiaulių m. - 1 iš 29, Panevėžio m. - 1 iš 278 jaunuolių.
4. Didžiuosiuose Lietuvos miestuose iš viso jaunimo organizacijoms narystės pagrindu priklauso 29420 jaunuolių, iš jų – 61 proc. Vilniaus mieste. Iš viso 45-iose savivaldybėse tokių jaunuolių yra 17 772, t. y. beveik tiek pat, kiek vien Vilniaus mieste.

Užimtumas

1. Atkreipiamas dėmesys, kad šalyje (pagal gautus duomenis): 12054 jaunuoliai pradėjo savarankišką veiklą (pagal verslo liudijimą, individualios veiklos pažymą), priskaičiuojami 10576 jaunieji ūkininkai (iki 40 m.), įkūrę savo ūkį.
2. Didžioji dalis savivaldybių nefiksavo jaunų žmonių (18 – 29 m.) įkūrusių savo verslo įmones (AB, UAB, IĮ, MB, VŠĮ) skaičiaus, tad duomenų analizuoti neįmanoma.
3. Iš pateiktų duomenų, didžiausias jaunų (16-29 m.) bedarbių skaičius fiksuojamas Jonavos, Prienų, Telšių rajonų bei Klaipėdos miesto savivaldybėse. Tarp didžiųjų Lietuvos miestų mažiausiai jaunų (16-29 m.) bedarbių nurodoma Vilniaus m. savivaldybėje, kurioje pastebimas didžiausias savarankišką veiklą (pagal verslo liudijimą, individualios veiklos pažymą) pradėjusių jaunuolių skaičius.

Juodoji statistika

1. Pagal Statistikos departamento duomenis, nuo 2010 iki 2012 metų įkalinimo įstaigose kasmet kalėjo apie 4 tūkst. nuteistų asmenų, kurių amžius buvo iki 30 metų, arba beveik pusė (46 proc.) visų nuteistųjų, kalėjusių įkalinimo įstaigose, buvo jauni žmonės. Dauguma kalėjusių nuteistų asmenų buvo vyrai. 2012 metų pabaigoje įkalinimo įstaigose kas antras (47 proc.) kalėjęs nuteistas vyras ir kas trečia (31 proc.) nuteista kalėjusi moteris neturėjo 30 metų. Iš gautų duomenų matoma, kad jaunų žmonių, įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas, problema yra viena opiausių šalyje.
2. Apžvelgiant didžiųjų miestų duomenis, pastebėtina, kad nepilnamečių (14-17 m.), įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas, skaičius didžiausias yra Panevėžio m., tuo tarpu tokių pilnamečių (18-29 m.) jaunuolių tame pačiame mieste – mažiausias. Šiaulių m. – atvirkščiai: palyginus mažas nepilnamečių (14-17 m.), įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas skaičius, tačiau didžiausias tokių pilnamečių (18-29 m.) jaunuolių skaičius. Atkreiptinas dėmesys į Šilutės r., Kelmės r., Tauragės r. savivaldybių situaciją – tiek tarp nepilnamečių jaunuolių, tiek tarp pilnamečių jaunuolių, ji išsiskiria dideliu įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas skaičiumi.
3. Pastebėtina, kad Vilniaus mieste 22 proc., Visagino – 22 proc., Alytaus rajono – 21 proc. jaunų žmonių (14-29 m.), įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas, susijusias su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis. Tokių asmenų mažiausia Rokiškio rajono ir Šilutės rajono savivaldybėse – apie 1 proc. Atkreiptinas dėmesys į Rietavą, kurio rodiklis jaunų žmonių (14-29 m.), įtariamų (kaltinamų) padariusių nusikalstamas veikas, susijusias su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis siekia 100 proc.